

Zelta čiekurs nonāk Rudbāržos

Rudbāržu pagasta *Druvnieku* īpašnieki Silvija un Rūdolfs Paegles kļuviši par konkursa *Sakoptākais mežs* uzvarētājiem un līdz ar to arī par nozares gada balvas *Zelta čiekurs 2021* laureātiem kategorijā *Par ilgtspējīgu saimniekošanu*. Zemkopības ministrijas balvai šajā grupā labāko izvirza Latvijas Meža īpašnieku biedrība.

„Varbūt žūrija, kurā bija ne tikai nozares, bet arī citu jomu pārstāvji, sajuta ieguldītā darba smagumu un mīlestību, ja jau mūsu mežu novērtēja tik augstu,” tā spriež *Zelta čiekura* ieguvēji – rudbāržnieki Silvija un Rūdolfs Paegles.

Abi kopj 30 hektārus, kas pašu rokām apstādīti ar eglēm un bērziem. „Tas viss ir Rūdolfa nopelns un smagais darbs – mežs vienmēr bijis viņa sapnis,” norāda Silvija. „No agra rīta līdz vēlam vakaram viņš tur pavadījis, katru kociņu ar mīlestību apraugot. Un tā joprojām, kaut martā Rūdolfam būs jau 87 gadi.” Īpašumu netālu no toreizējās Rudbāržu internātpamatskolas-rehabilitācijas centra Paegles iegādājās pirms vairāk nekā 12 gadiem. Patiesībā no meža tad tur nebija ne vēsts – tā skaitījās neizmantota lauksaimniecības zeme, kurā ir arī biotops. Citi brīnījušies,

ko tādā tīrelī iesākšot. Turklāt pārdēvējis par nevienam nevajadzīgo zemi prasījis krietnu summu. Tāpēc Silvija aizbraukusi uz Angliju strādāt, lai nopelnīto ieguldītu jaunajā audzē, ko tikmēr stādīja un kopa Rūdolfs ar dēlu Kārli, kurš tolaik vēl mācījās skolā. Tā gadu no gada pa dažiem hektāriem zeme apstādīta un sācis kuplot skaists mežs.

Tagad abi darbojas kopā un lielu uzmanību pievērš jaunaudzēm. Rūdolfam ir nepabeigta augstākā izglītība mežsaimniecībā, un viņš gan pieredzē balstās, gan interesējas par jaunāko

informāciju, pētījumiem un atziņām. Izmantots arī Eiropas atbalsts no dažādiem projektiem.

Silvija piebilst, ka noteikti jāsaņem paldies biedrības *Meža konsultants* vadītājam Sigitai Vaivadei, kura ne tikai sniedz praktiskus padomus, bet arī virza mūsu mežsaimniekus tā, lai viņu darbu ievērotu plašāk. Pašiem ne prātā nebūtu ienācis piedalīties konkursā. Un esot liels pārsteigums, ka tieši viņiem ticis *Zelta čiekurs*, jo skaistu mežu Latvijā daudz.

Daina Tāfelberga
Lailas Liepiņas foto

PERSONĪBA.

„Strādāju, lai ir, ko atstāt mantojumā četrām mazmeitām,” saka košais mākslinieks **PĒTERIS SIDARS.** → 8.–9. lpp.

Valsts kontroles jaunā pieeja – par lietderību. → 10. lpp.

Motosporta entuziasts **Jānis Zerņevics.** Lai pagātne nepazustu, feisbukā izveidota lapa *Vēsturiskais „Zelta mopēds”.*

→ 12.–13. lpp.

Lai **naudas koks** ziedētu.

→ 6. lpp.

Ēdolē jauna deju kolektīva vadītāja.

→ 5. lpp.

Pirmklasniekus

līdz 1. aprīlim var pieteikt klātienē un elektroniski.

→ 4. lpp.

Otrdien, 15. februārī:

- Kārlis Pauls Lasmanis: kā iegūt olimpisko zeltu.
- Pašvaldības un dzīvokļu problēma.
- Kontrabassists Matiss Eisaks Vācijā.
- Latvijas purvi – bagātība.
- Atklājumi par upes pērleni.
- Puķu sēklas un stādi.

REDZĒJUMS

Kad bail rakstīt iesniegumu

Daiga Bitinieca

Šie stāsti bieži klejo apkārt, bet vēl biežāk neviens nezina, kas aiz slēgtām durvīm notiek. Par vardarbību, kas var izpausties dažādos veidos, mūsu sabiedrībā ilgi nav bijis pieņemts runāt. Man spilgti atmiņā 2019. gada Baltijas pētnieciskās žurnālistikas centra *Re:Baltica* dokumentālā filma *Izdzīvotājas*. Tajā četras sievietes atklāti izstāstīja pārdzīvoto. Lai brīdinātu citas. Pētniecības centrs tēmu turpina.

Pamazām arī likumpieņēmēji apzinās problēmas nopietnumu. Tā pieteikumu pagaidu aizsardzībai pret vardarbību kopš 2020. gada rudens var iesniegt jebkurā pieteicēja atrašanās vietā, jo līdz tam to varēja tikai aizskārums nodarīšanas vietā. Bet nupat ar grozījumiem likumā *Par policiju* noteikts, ka turpmāk policijai būs tiesības varmāku nošķirt arī bez aizsargājamā cilvēka iesnieguma. Līdz šim visbiežāk (un to lasām policijas ziņās) sievietes atsakās iesniegumu rakstīt. Iemesli visdažādākie, un grūti nosodīt sievieti, kura dzīvo bailēs par savu dzīvību un zina, ka pēc tam vīrietis var atbērties. Bet šādi likuma grozījumi ļaus policijai rīkoties.

„Turpmāk policijai būs tiesības varmāku nošķirt arī bez aizsargājamā cilvēka iesnieguma.”

Kā uzsver iekšlietu ministre Marija Golubeva, bieži dzirdēti stāsti par ģimenēm, kurās vardarbība turpinās ilgstoši, jo upuris dzīvo bailēs, ka pēc iesnieguma policijā kļūs vēl sliktāk. Bieži arī sievietes tuvinieki un draugi ir bezspēcīgi, vērojot vardarbību, kas nebeidzas.

Centra *Marta* ilggadējā vadītāja Iluta Lāce kādā intervijā skaidrojusi sievietes domu gājienu šādos, pat dzīvībai kritiskos, brīžos. Kā viņa spēš patstāvīgi izdzīvot – iespējams, viņa ir finansiāli atkarīga no dzīvesbiedra, vai pašai nav pietiekamas izglītības. Kā būs ar uzturlīdzekļiem bērniem, kā ar mājokli – jo ne vienmēr ir, kur palikt. Ir tik daudz faktoru, kas sievieti spiež dzīvot ierastajos, kaut arī vardarbīgajos apstākļos.

Tāpēc svarīgi ne tikai tas, lai atnāktu policists, bet arī tas, lai visas institūcijas, kuras šajā procesā iesaistītas, sadarbotos. Un galvenais – spētu vardarbības faktu atpazīt. Ar vardarbību nereti asociē fiziska spēka lietošanu, taču visizplatītākā un visgrūtāk atpazīstamā ir tieši emocionālā, kad varmāka cenšas izrādīt savu varu pār otru. Tad cilvēks jūtas viens un neaizsargāts. Un tāda dzīve var radīt psiholoģiskus traucējumus cietušajam, norādījuši psihologi.

Arī man ir zināmi gadījumi gan no žurnālistes gaitām, gan paziņu stāstītā, kad no apburtā loka sievietes nespēj izrauties, jo tic solījumiem, ka viss mainīsies (un tādi pēc vardarbības izpausmēm parasti birst kā no pārpilnības raga), līdz viņas pašvērtība tiek iemīta dubļos. Un vīram pietiek uz sievu tikai paskatīties, un viņa jau zina, kas to sagaida, tādēļ cenšas izdabāt. Tā ir kontrole par visu: ko ģērbsi, kur iesi, ko pirksi, ar ko satiksies utt.

Domāju, ka tie, kas nav to piedzīvojuši, to pat nespēj iztēloties. Bet statistika rāda, ka vardarbība ģimenē (galvenokārt pret sievietēm un bērniem) Latvijā ir bīstami izplatīta. Pēc Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras pētījuma fizisku vai seksuālu vardarbību no tagadējā vai bijušā partnera pieredzējusi trešdaļa sieviešu.

TRĪS PAR VIENU

Kā vērtējat Krievijas armijas koncentrēšanu pie Ukrainas robežas? Ar ko jāvērtē Latvijai?

SASPĪLĒJUMS IR, TIEŠU DRAUDU NAV

1. Jānis Beķeris, Ārlietu ministrijas preses sekretārs:

– Arvien pieaugoša Krievijas militāro spēku koncentrēšana gar Ukrainas robežu ne tikai radījusi draudus šīs valsts suverenitātei, bet arī veicinājusi saspīlējumu visā reģionā. Tiek mēģināts panākt Ukrainas izvēlētas attīstības maiņu, lai bremsētu demokratizāciju un eiroatlantisko integrāciju. Krievijas redzamais nolūks ir paturēt to savas ietekmes sfērā. Latvija kopā ar citiem

Ukrainas atbalstītājiem vienmēr iestāsies par suverēnām tiesībām katram noteikt savu attīstības ceļu un izvēlēties sabiedrotos. Svarīgi būt gataviem atturēt Krieviju ne tikai no militāras agresijas, bet arī citiem uzbrukumiem: plaša un koordinēta hibridā apdraudējuma, kiberuzbrukumiem un citas iejaukšanās.

Latvijai nav tieša militāra apdraudējuma – mūsu drošība un aizsardzība ir tik augstā līmenī kā nekad kopš valsts dibināšanas. Vienlaikus

jāturpina gan nopietni diplomātiskie centieni, gan savas aizsardzības stiprināšana.

Latvijas vēstniecība Ukrainā turpina strādāt. Ir evakuācijas plāni, vērtējam drošību un atbilstoši rīkosimies. Ministrija aicina bez neatliekamas vajadzības nebraukt uz Ukrainu un īpaši uz Luhanskas un Doņeckas apgabalu, jo tur sniegt ceļotājiem konsulāro palīdzību ir ārkārtīgi ierobežotas iespējas.

NOTIEK SARUNAS UN MANEVRI

2. Ojārs Skudra, politologs:

– Šī ir saspringta nedēļa: Vācijas kanclers Šolcs ieradies Vašingtonā spriest par daudzām lietām. Jāatgādina Vācijas nostāja, ka tai ir vadošas pozīcijas bruņojuma tirgū, bet tā nepiedāvā palīdzību valstīm, kas iesaistītas konfliktos. Savukārt Francijas prezidents Makrons sarunas risina Maskavā un Kijevā, kur Šolcs dosies nākamnedēļ.

Vienlaikus ar diplomātiskajām vizītēm no 10. līdz 20. februārim Baltkrievijā notiek militārie manevri ar Krievijas līdzdalību. Nav dzirdēts, ka tur būtu uzaicināti starptautiskie

novērotāji, un tas liecina, ka tie kalpo, pēc Putina formulējuma, kā sagatavošanās potenciālām militāri tehniskām akcijām pret Ukrainu. Vēl jāpiemin Minskas vienošanās, kas tika panākta, tīkoties Krievijas, Ukrainas, Francijas un Vācijas diplomātiem. Par tās izpildi arī būtu jālemj, bet rezultāti nav zināmi, jo sarunas notiek aiz slēgtām durvīm. Vēl neko nevar prognozēt.

Atšķirībā no Ukrainas, kuras iedzīvotājiem prezidents Zelenskis gan mēģina iestāstīt, ka viss ir mierīgi un kara draudu nav, Baltijas valstīm militāras sadursmes tiešām

nedraud. Kā zināms, briti nosūtījuši savus karavīrus uz Igauniju, vācieši apsoltījuši savus Lietuvai. Tās ir nelielas vienības. Savukārt Kanāda, kas atbild par starptautisko militāro vienību dislokāciju Latvijā, mums neko nav piedāvājusi. Bet tā ir simboliska politika, jo pāris simtu karavīru neko neizšķir, tikai liecina par atbildīgās valsts attieksmi. Ja Ukrainā sāktos reāla karadarbība, bēgļi no turienes uz Baltiju nedotos. Bet nopietnākus secinājumus varēs izdarīt tikai nākamās nedēļas otrajā pusē pēc Šolca vizītes Maskavā.

JĀAPZINĀS DROŠĪBAS TRAUŠLUMS

3. Ieva Vārna, TV3 žurnāliste, kopš 2019. gada veido reportāžas no Ukrainas, tostarp nupat no Doņeckas apgabala austrumu daļas:

– Kara situācija Ukrainā ir jau astoņus gadus, bet iepriekšējos mannos braucienos ukraiņu vidū nebija tāda satraukuma, ka Krievija ies tālāk viņu teritorijā. Iedzīvotāji pie pašas frontes līnijas ir ļoti satraukti. Vienlaikus valda vienotība. Cilvēki no civilās sfēras sākuši apgūt pamataizsardzības mācību, lai būtu gatavi jebkurā mirklī stāties pret ienaidniekam un aizsargātu valsti.

Pēdējā braucienā iezīmējās ukrai-

ņu vilšanās rietumvalstu attieksmē, īpaši pret Vāciju. Arī mums tika norādīts uz visa reģiona drošību, jo stāsts nav tikai par Ukrainu, kas Krievijas spēlē par ietekmes zonām tagad būtībā palikusi viena. Viņiem nav šaubu, ka mēs Austrumeiropā to apzināties. Braucu turp, lai redzētu reālo situāciju, jo informācija no ziņu aģentūrām lielākoties ir virspusēja. Saprotams, ka neviens nevēlas celt paniku, tāpēc viss līdz galam netiek izstāstīts, jo to var izprast dažādi. Līdz galam arī pašā Ukrainā aina nav zināma – tas, kā dzīvo cilvēki okupētajās teritorijās.

Latvija neko nevar ietekmēt. Jā-

apzinās, ka drošība tomēr ir trausla. Tāpēc arī mūsu sabiedrībā vajadzīga lielāka izpratne, cik nozīmīgi, ka mums ir sava teritorija un tajā karš nenotiek. Militārie draudi Ukrainai tiešām ir lieli, un Putina patieso motīvu pašreizējām sarunām ar ārvalstu diplomātiem nezīnām. Taču arvien vairāk saskarsimies ar dažādiem hibridkara elementiem – milzu dezinformāciju un propagandas kampaņām, kas vērstas uz to, lai sabiedrību šķeltu, mazinātu uzticību valdībai un pavērtu ceļu sazvērestības teorijām.

Daina Tafelberga

MANUPRĀT

Laba iespēja abām pusēm

No 7. februāra līdz gada pēdējai dienai Nodarbinātības valsts aģentūra atkal aicina Eiropas Sociālā fonda projektā *Subsīdētās darbavietas bezdarbniekiem*. Tā ir laba iespēja gan uzņēmējiem, gan reģistrētajiem bezdarbniekiem. Šogad plānots izveidot 1044 šādu vietu, to skaitā 824 – cilvēkiem ar invaliditāti. Ventspils filiāles vadītāja Sandra Krinkele (tagad filiālei ir divi klientu centri: Ventspilī un Kuldīgā) atzīst, ka pērn pandēmijas dēļ

darba devēju atsaucība bijusi mazāka, jo viņi paši nav jutušies droši par nākotni: ļaus vai neļaus strādāt.

Iesaistoties projektā, darba devējs saņem dotāciju nodarbinātā cilvēka un darba vadītāja atalgojumam; ja nepieciešams, arī vienreizēju summu darba vietas pielāgošanai. Visvairāk darbu piedāvā ražošanas uzņēmumi, tūrisma, būvniecībā strādājošie, arī autoservisi. Agrāk vairāk iesaistījušās zemnieku saimniecības, bet

vēl spēkā ir kritērijs, ka subsidēto darbavietu nedrīkst būt vairāk par 50% no strādājošo skaita. Tas nozīmē: ja zemnieku saimniecībā oficiālās darba attiecībās nav neviena, tad projektā iesaistīties nevar. Vai pēc gada darbavietas paliek? Pieredze esot dažāda. Lielākie uzņēmumi tur izveidotās saglabā, bet netrūkst arī to, kuri atbalstu izmanto un pēc gada darba attiecības pārtrauc.

Inta Jansone

LASĪTĀJS SATRAUKTS

Gūst traumu uz nekaisītas ietves

Kuldīgas pensionāre Lilija, ejot no savas mājas, pie Rātskunga un Planīcas ielas krustojuma uz sniega klātas ietves paslīdējusi un salauzusi labo roku.

Kad ar cilvēku palīdzību izsaukta neatliekamā medicīniskā palīdzība, garāmgājēji mudinājuši, lai ziņo policijai. Arī slimnīcā ķirurgs vaicājis, vai policija izsaukta. Lilijas kundze saka: tas tobrīd nav bijis ne prātā – ātrāk gribējusi tikt pie ārsta, jo sāpes ļoti lielas. Viņa piebilst, ka gājusi lēni un uzmanīgi, bet ietve nav bijusi kaisīta. Kundzei pensija nav liela – veselības apdrošināšanas polisi viņa nevar atļauties, un tagad iznāk dārgi maksāt par ārstēšanos. Rodas jautājumi: kā šādās situācijās būtu jārikojas, kāpēc *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (KKP) tur ietvi nekaisa, cik liela ir teritorija, kas jākaisa.

VISS VIENLAIKUS NAV IESPĒJAMS

KKP sabiedrisko attiecību speciāliste Anita Zvingule atbild, ka pēc sarunas ar *Kurzemnieku* kundze sazinājusies arī ar uzņēmumu. Viņai izteikta līdzjūtība un situācija izskaidrota. Ziemā laika apstākļiem un situācijai uz ielām līdzī seko un ielu tīrīšanu operatīvi organizē KKP ziemas dienests. Ja laika apstākļi prasa, tad tūlīt tiekot pat līdz vēlai naktij vai agri no rīta. Ielas – prioritārā secībā: vispirms tranzīta un galvenās (Ventspils, Stendes, Aizputes, Piltenes, Mucenieku, Sūru, Jelgavas, Planīcas u.c.), pēc tam mazākas nozīmes.

Tāpat kā ielas, arī trotuāri tiek tīrīti prioritārā secībā: vispirms tās vietas, kur ir liela noslodze, pēc tam pārējās. Ziemā, kad laika apstākļi ir tik mainīgi, visas ielas notīrīt vienlaikus neesot iespējams. Kuldīgā ir 185 ielas, kuru kopgarums ir ap 81 km, – tas esot tik garš ceļš kā no Kuldīgas līdz Tukumam.

GAN SĒTNIĒKS, GAN TRAKTORS

Šaurākās ietves tīra sētnieki, platākās – traktori: Aizputes, Piltenes, Sūru, Šaurajā, Liepājas, Ventspils, Planīcas, Jelgavas, Graudu, Krasta, Lapegļu, Stacijas, Dārzniecības, Ēdoles, Aizputes, Adatu un Saldus ielā. Ietves kaisa ar smilti un sāls maisījumu, un to sētnieki dara ar rokām – no smilšu kastēm ielu malās iegrabjot spainī un pēc tam izkaisot uz ietves. Arī tehnika pēc ietvju notīrīšanas tās kaisot ar pretslīdes materiālu. Skrāpēt un kāpāt apledojuumu nedrīkst – to paredz saistošie noteikumi, lai ietves netiktu bojātas. Vēl sētnieki gādā (atrokot ar lāpstām), lai no sniega būtu atbrīvotas ejas no trotuāra pāri ielai un uz gājēju pārejām.

MAINĪGOS APSTĀKĻOS NAV NORMĒTS

Kā paredz Kuldīgas ielu ikdienas uzturēšanas tehniskā specifikācija, jākaisa tad, ja uz ceļa izveidojas piemīts sniegs, kura augšējā kārtā veido slidenu virsmu, vai tad, ja atmosfēras iedarbībā veidojas ledus. Ja uz ceļa ir irdens sniegs, tad pirms kaisīšanas tas jānotīra. Irdena sniega biežums mainīgos laika apstākļos var būt līdz 10 cm. Uzturēšanas prasības ir spēkā no 6.00 līdz 22.00. Laiks ceļu notīrīšanai tiek skaitīts no snigšanas beigām, bet konkrēts nav norādīts. Savukārt laiks kaisīšanai tiek skaitīts no apledojuuma konstatēšanas brīža.

TRŪKST DARBAROKU

Kuldīgas ielās izvietotas 150 speciālas kastes, kurās tiek glabāts smiltis un sāls maisījums ietvju kaisīšanai slidenā laikā. Tas tiek izmantots ar apdomu, lai vidē nenonāktu pārlieku daudz sāls. Kad sāls pārsniedz desmit grādus, no sāls nav nekāda labuma – tā nekūst un sniegs nekausē.

Sētniekiem darbs ziemā esot visgrūtākais, jo, ja stipri snieg, ietves

jātīra vairākas reizes diennaktī. Pašlaik KKP strādā 42 sētnieki. Diemžēl ziemā, kad jāgrābj lapas, darba roku trūkstot. Ietves kopjot lielākoties cilvēki gados, kuriem vairs nav tik stipra veselība. Tā kā vairāki vienlaikus slimo, pārējiem jāpaveic viņu darbs. Faktiski pašlaik strādājot ap 30 sētnieku.

JĀBŪT UZMANĪGIEM

A.Zvingule piebilst, ka visas ietves nav KKP pārziņā. Par lielu daļu atbild iedzīvotāji, kuriem īpašumam pieguļošā teritorija regulāri jākopj. Ja tas netiek ievērots, ziemā ietves no sniega ir atfīrītas pa posmiem. „Kurzemē, tai skaitā Kuldīgā, laika apstākļi ir ārkārtīgi mainīgi, tāpēc gan gājējiem, gan autovadītājiem jābūt īpaši uzmanīgiem,” atgādina speciāliste. „Vienubrīd snieg un salst, tad atkal spīd saule, līst lietus, un viss kūst, pēc mirkļa atkal piesalst. Ir reizes, kad notīrītās ielas un ietves desmit minūtēs pārvēršas ledū, jo mitrums piesalst. Ir lūgums ziemā iet ļoti prātīgi un izvēlēties tādus apavus, kas neslīd. Tas ir tikpat svarīgi kā automašīnai uzlikt ziemas riepās.”

KĀ RĪKOTIES

Pašvaldības policijas priekšnieks un administratīvās komisijas priekšsēdis Kaspars Šabāns norāda, ka jāizsauc policija, lai fiksētu vietu, laiku, negadījuma apstākļus. Ja konstatēts pārkāpums, darbinieki vērtē, vai jāsāk process, kas jāvirza administratīvajai komisijai, kas pieņem lēmumu. Atkarībā no tā traumu guvušais cilvēks var rīkoties tālāk, civiltiesiski vērsties pie atbildīgā par ietves uzturēšanu. „Daudzviet pilsētā ir novērošanas kameras – varam situāciju izvērtēt arī vēlāk,” piebilst K.Šabāns. „Policija jāizsauc tāpēc, lai fiksētu faktu, bet galvenais ir vispirms sniegt palīdzību.”

Daina Täfelberga

LASĪTĀJS VAICĀ

Sadzīves ķīmiju neizmest atkritumos

Kur lai liek sadzīves ķīmikālijas, kā tualetes, grīdas vai logu tīrāmos līdzekļus, kas netiek izlietoti un kam beidzies derīguma termiņš?

Atbild *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* speciāliste Anita Zvingule: „Neesmu dzirdējusi, ka kāds šādas ķīmikālijas, kuru būtu palicis pavisam nedaudz, speciāli kaut kur vestu. Parasti šādas lietas atkritumos nenonāk – tikai tukšas, izlietotas pudeles. Tie ir ļoti reti gadījumi, ja kādam ir vairākas neizlietotas pudeles. Tādā gadījumā tās vajadzētu atvest mums, sazinoties ar atkritumu apsaimniekošanas daļu. Bet vislabāk būtu, ja tās tiktu izlietotas un nebūtu jāizsviež: pirkt ar apdomu t.k., lai nekās nepaliek pāri.

Mūsu mājaslapā www.kkp.lv pie bīstamajiem atkritumiem ir minētas dienasgaismas lampas, akumulatori, baterijas, nolietotas automašīnu, kravas auto un traktoru riepas. Šādus bīstamos atkritumus mēs savācam. Par citiem jāvienojas atsevišķi, tad tie tiek attiecīgi savākti un aizvesti uz nodošanu.” Atkritumu apsaimniekošanas daļas klientu operatores tālrunis ir 63322380.

Amanda Gustovska

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

„Kā nosaukt mākslas žanru, kurā tagad strādā Pēteris Sidars? Gleznas, kas nav eļļa un akvarelis, skulptūras kā instalācijas. Tie ir materiālu, formu un tehnikas meklējumi. Objektu no kūdras podiņiem, presētas lupatas, laminētas čūsku ādas, sakausēti plastmasas trauki utt.”

(Saruna ar mākslinieku – 8. un 9. lpp.)

LABOJUMS

Rakstā *Iepazīst Skrundu, to izcilpojot* diemžēl ieviesušās kļūdas. Aivita Staņeviča tagad ir Skrundas kultūras nama kultūras darba organizatore. Par godu pilsētas dzimšanas dienai tiek dāvināts 100 interaktīvās spēles kodu, nevis 600. Lūdzam atvainot par pārpratumu!

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kāda jums pieredze ar ārstiem? Vai ir gadījies, ka Covid-19 laikā procedūru atceļ vai nākas ilgi gaidīt rindā?

Indra Džiluma, pensionāre:

– Es pašreiz eju pie ārsta – viss kārtībā. Nav gadījies, ka nevarētu tikt uz kādu procedūru. Pēdējo divu gadu laikā pie ārstiem esmu bijusi diezgan reti un problēmu nav bijis. Iztiku bez ārstiem, tikai nesen aizgāju pie ģimenes ārsta. Nedēļu iznāca gaidīt, lai tiktu klāt, bet es nesūdzos.

Rasa Mekša, pensionāre:

– Es nemaz nemēģinu šajā laikā tikt pie kāda ārsta. Nezinu, vai var vai nevar tikt. Runājot par procedūrām, man vajag apskatīt vēdera dobumu. Pierakstīja tikai uz 24. maiju. Vairāgdziedzera apskate tikai 27. jūnijā.

Pieņemu, ka tā ir, un viss – jāgaida. Ko lai citu dara? Nemāku teikt, vai tik ilgi ir kovida dēļ vai tāpēc, ka trūkst ārstu. Pie ģimenes ārsta gan nav problēmu pierakstīties. Nedēļas laikā obligāti var sarunāt. Mana ģimenes ārste ir Ināra Andersone, un par viņu tiešām nevaru sūdzēties.

Māris Andersons, kuldīdznieks:

– Pats neslimoju, tāpēc nezinu. Kopš ir kovids, pie ārstiem neesmu bijis. Neesmu arī dzirdējis, ka kādam paziņam būtu problēma tikt uz procedūru vai vizīti.

Mirdza Dadzīte, pensionāre:

– Nekur nepieņem. Uz izmeklējumiem jāgaida mēnešiem, pat gadiem. Es arī ļoti ilgi gaidīju, līdz tiku klāt galvas asinsvadu izmeklējumam, jo ārsts nav uz vietas – brauc no Rīgas. Kuldīgā viņš nav bieži, un rinda ir liela: cik var tai dienā pieņemt, tik pieņem. Drīzāk var nomirt, līdz tiek uz kādu izmeklējumu. Tas tādēļ, ka mums valstī nav kārtības. Ja grib maksāt no savas kabatas, tad pie ārsta vai uz izmeklējumiem var tikt ļoti ātri, bet par valsts naudu – tad ir krusts pāri! Par ģimenes ārstiem neko sliktu nevaru teikt. Ar savējo esmu ļoti apmierināta – viņa ir pretimnākoša un saprotoša.

Mārīte Štekerhofs, bezdarbiece no Ventspils:

– Kur vajag, tur tieku. Rindā jau nu gan ir jāgaida, bet nav tā, ka vispār nevarētu tikt klāt. Zvanīju pirmdien ģimenes ārsti, kura mums ir Kuldīgā. Pierakstījāmies pēc divām dienām. Arī uz Rīgu braucam pie ārstiem, un tur tāpat nav problēmu. Lielākā daļa cilvēku, kuri sūdzas, ka nevar tikt klāt, paši neko nedara. Neviena cits jau par mūsu veselību nedomās. Jādomā tikai un vienīgi pašam.

Inese Ozola, atpūšas:

– Mēs šajā laikā cenšamies lieki pie ārstiem vai uz procedūrām neiet. Vienīgi tad, ja ļoti vajag. Bet, ja var atlikt, labāk neejam. Pie ģimenes ārsta gan tiekam – tur nav garas rindas. Tikai jāpiezvana un jāsarunā konkrēts laiks. Paziņū lokā neesmu dzirdējusi, ka kāds nevarētu kur tikt. Mēs uz procedūru tikām uzreiz, kad bija vajadzība. Cik esmu sapratusi ar ģimenes ārstiem – ja ir kas nopietns, viņi saka, lai brauc uz ātrajiem, un tur tūlīt var tikt, kur vajag. Ģimenes ārsti ir tik noslogoti, ka nopietnākas kaites viņi tūlīt novirza uz ātrajiem, lai cilvēks var tikt klāt ātrāk. Ja bērnam ir veselības problēmas, viņi saka, lai brauc pa taisno uz uzņemšanu.

Amanda Gustovska, Lailas Liepiņas foto

ES ZIŅAS

Jaunas darbības
cīņā pret vēzi

Eiropas Komisija (EK) sāk četras jaunas iniciatīvas, lai pieejamāku padarītu vēža profilaksi, savlaicīgu atklāšanu, ārstēšanu un aprūpi. Pirmkārt, ieviests vēža nevienlīdzības reģistrs, kurš noteiks tendences, atšķirības valstu un apgabalu vidū, izgaismos nevienlīdzību, kas saistīta ar dzimumu, izglītību un ienākumiem, ar atšķirībām starp pilsētām un laukiem. Reģistrs palīdzēs mērķtiecīgi virzīt ieguldījumus utt. Otrkārt, būs skrīnings jeb regulāras pārbaudes, lai 90% ES iedzīvotāju, kam vajadzīgs krūts, dzemdes kakla un zarnu vēža skrīnings, līdz 2025. gadam saņemtu uzaicinājumu. Treškārt, tiks vairotas sabiedrības izpratne par vajadzību potēties pret cilvēka papilomas vīrusu, kas izraisa dzemdes kakla vēzi (ar plašu vakcināciju dzemdes kakla vēzi varētu izskaust pavisam). Ceturtkārt, Vēzi uzveikušo jauniešu tīkls stiprinās ilgstošu uzraudzību, palīdzēs sazināties ar jauniešiem, kam ir vēzis, viņu ģimenēm un aprūpētājiem.

Klimata pārmaiņas –
galvenā problēma

Eiropas barometra aptaujā noskaidrots, ka gandrīz puse eiropiešu klimata pārmaiņas uzskata par galveno globālo problēmu ES nākotnei. Nākamās biežāk minētās ir veselība (34%), piespiedu migrācija un pārvietošana (30%). 91% no 15 līdz 24 gadiem uzskata, ka cīņa pret klimata pārmaiņām var palīdzēt uzlabot viņu veselību un labklājību, un šādu viedokli atbalsta 87% visu aptaujas dalībnieku (bet tikai aptuveni puse cilvēku no 55 gadiem). Vairums atbalsta Eiropas zaļā kursa mērķus: 88% ir vienprātīgi, ka jāpalielina atjaunojamās enerģijas īpatsvars ekonomikā un energoefektivitāte, bet 80% – ka Eiropa līdz 2050. gadam jāpadara par pirmo klimatneitrālo pasaules daļu un jāveicina to auto tirgus, kuriem gāzu emisijas nav vai tā ir maza.

Darbu sāk Patvēruma
aģentūra

ES Patvēruma aģentūrai būs jāuzlabo Eiropas patvēruma sistēma, sniedzot valstīm pastiprinātu operatīvo un tehnisko palīdzību un veicinot to, lai uzņemšanas standarti visās tiktu sabalansēti. Aģentūra palīdzēs nodrošināt to, ka lēmumi tiks pieņemti operatīvāk un balstīti godprātībā un taisnīgumā.

Pilsoņu ierosme par
godīgu sportu

EK reģistrējusi jaunu pilsoņu iniciatīvu *Win It On The Pitch (Uzvari laukumā!)*. Organizatori aicina aizsargāt Eiropas sporta modeli, kura pamatā ir vērtības, solidaritāte, ilgtspēja un atklāta konkurence, kā arī stiprināt sporta nākotni un ilgtermiņa pārvaldību. Kā viena no problēmām minēta naudas ietekme (negodīgas privātpersonu investīcijas, kas sabiedrībai nevēlami ietekmē klubus un sacensības). Iniciatīvas reģistrēšana ļaus sākt vākt parakstus, un, ja gada laikā to atbalstīs miljons iedzīvotāju vismaz no septiņām valstīm, EK būs pienākums reaģēt.

Informāciju sagatavojis
Europe Direct Kuldīgas centrs

Kur meklēt
pavasari?

Kuldīgas ielās vēl manāms sniegs un ledus, pūš vējš, un līst lietūs, bet puķu tirdziņā jau krāšņo pavasaris.

Narcises, smaržīgas hiacintes un dažādu krāsu tulpes plašā izvēlē piedāvā Vita Vīgante, turklāt tās audzētas Kuldīgā. Vita novērojusi pircēju vēlmes: „Kuldīdznieki ziedus iegādājas atbilstoši gadalaikam. Kad parādās pavasara puķes, visiem gribas tās – rozes vairs nepērķ. Varu piedāvāt pašu ģimenes izaudzēto visiem gadalaikiem: tagad pavasara puķes, vēlāk plauks lilijas un gerberas, ceturto gadu audzējam lizantes, kas ir ļoti pieprasītas, tad būs kārta gladiolām, asterēm.” Visvairāk ziedu vajagot svētkos: 8. martā, Mātes dienā maijā, vasarā kāzās, bērniem 1. septembrī.

Vitas ģimenes audzēto iecienījuši daudzi kuldīdznieki un kļuvuši par pastāvīgajiem klientiem. To apstiprina Solveiga Pirtņiece, kura pērķ baltu hiacinti: „Brīnišķīgi ziedi! Šeit pirktie grieztie vāzē turas ilgi un nenovīst. Man patīk gerberas, jo tās priecē pat vairāk nekā divas nedēļas.”

Produkcija ir V. Vīgantes un Antona Ruņģevica ģimenes kopdarbs. Vita: „Es tirgoju, viņš padara darbus mājās. Palīdz arī meitas Dace (17), Marta (14) un Paula (13). Darba pietiek visu gadu. Bet pēc Ziemassvētkiem paņemu mēnesi brīvu – bērniem bija brīvlaiks, un visi padzīvojām pa māju.” Vita ziedus tirgo kopš 1993. gada, bet interese par audzēšanu radusies jau bērnībā, kad viņa palīdzējusi mammai tos tirgot 8. martā.

Lailas Liepiņas teksts un foto

Kuldīgas puķu tirdziņā audzētās Vitas Vīgantes piedāvājums ir daudzveidīgs: „Savus klientus esmu pieradinājusi, ka ir iespēja izvēlēties. Man neder, ka ir daudz vienas šķirnes ziedu. Vajag, lai ir dažādība.”

Grib būtēt
četrstāvu namu

Kuldīgā publiskā izsolē tiks pārdota pašvaldības zeme (16 400 m²) Dārzniecības ielā 2, jo tur kokapstrādes uzņēmums Stiga RM plāno celt daudzstāvu namu.

Tā janvāra sēdē izlēmuši novada domes deputāti. Pašvaldība saņēmusi Stigas RM valdes locekļa Andra Ramoliņa iesniegumu, kurā aicināts šo zemes gabalu nodot atsavināšanai, lai tur varētu būtēt četrstāvu māju ar 40–60 ekonomiskās klases dzīvokļiem.

Inta Jansone

Sāk pieteikt
pirmklasniekus

Šomēnes Kuldīgas novada skolās ir sākts mācībām 1. klasē pieteikt tos, kuri septembrī kļūs par pirmklasniekiem. Saspringtības nav, jo to var darīt līdz 1. aprīlim gan klātienē, gan elektroniski.

Pašvaldības izglītības nodaļas vadītāja Santa Dubure stāsta, ka pilsētās mazos aicina piecas mācību iestādes – Kuldīgas 2. vidusskola (no augusta I. Zeberīņa Kuldīgas pamatskola), Mākslas un humanitāro zinību, Centra un V. Plūdoņa vidusskola, kā arī Skrundas vidusskola, bet laukos – Z. A. Meierovica Kabiles, Vārmes, Turlavas, Ēdoles, Alsungas, Nīkrāces pamatskola un Vilgāles sākumskola. Bērnu var pieteikt klātienē. Tāpat var uz skolas oficiālo e-pasta adresi nosūtīt iesniegumu, ko paraksta ar elektronisku parakstu vai ar skenētu parakstu (tad piecās darbdiēnās, iepriekš sazinoties, iesnieguma oriģināls jānogādā skolā). Līdz 1. aprīlim jāpiesaka novadā deklarētie bērni. Priekšrocības ir tiem, kuru brāļi vai māsas jau tur mācās, kā arī pedagogu un tehnisko darbinieku bērniem. Citu pašvaldību bērnus līdz 1. aprīlim var pieteikt tikai tad, ja tur mācās brāļi vai māsas, strādā vecāki – skolotāji vai tehniskie darbinieki.

Savukārt no 4. aprīļa līdz 31. maijam brīvājās vietās varēs pieteikt visus neatkarīgi no dzīvesvietas. Ja bērns tiek pieteikts 31. maijā, tad vieta tiek nodrošināta tajā skolā, kur tā ir brīva.

Daina Tāfelberga

Labiekārtos pagalmus

Šogad konkursā par daudzdzīvokļu māju pagalmu iekārtošanu pašvaldība atbalstīs 18 pieteikumus, tā lēmumi Kuldīgas novada dome.

Iesniegti septiņi pieteikumi, un visi guvuši atbalstu – no pašvaldības tam vajadzīgi 33 tūkstoši eiro. Savukārt 11 projektiem termiņš pagarināts (tiem līdzfinansējums ir 62 tūkstoši eiro).

Iesniegtie projekti:

- Stāvlaukuma labiekārtošana Abavas ielā 6, Ventā, Rumbas pagastā (biedrība Rumbas kokles);
- Pagalma labiekārtošana

- Pagalma labiekārtošana

- Dīķu ielā 3 (SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi);

- Teritorijas labiekārtošana Kaļķu ielai 1 pieguļošajā teritorijā (z/s Pilskalni);

- Pagalma labiekārtošana Planīcas ielā 8 (SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi);

- Pagalma labiekārtošana Vakara ielā 1 (SIA Kuldīgas komunālie pakalpojumi);

- Pagalma labiekārtošana Virkas ielā 4 (biedrība Virkas iela 4);

- Pagalma labiekārtošana Liepājas ielā 19 un 21 (SIA Rožu nami).

Inta Jansone

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Dzērājšoferi ar lielām promilēm

Stāsta Valsts policijas Kurzes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste sabiedrisko attiecību un sadarbības jautājumos Madara Šēršņova.

No 3. līdz 9. februārim Kuldīgas iecirknī sākti desmit administratīvā pārkāpuma procesi, galvenokārt par auto vadīšanu alkohola reibumā. Divi procesi sākti par to, ka beidzies termiņš veselības pārbaudei, kas vajadzīga tiem, kuriem izsniedz ieroča glabāšanas atļauju.

4. februārī Virkas ielā policija apstādina auto, kam pie

stūres sēdēja vadītājs, kura izelpā bija 1,08 promiles. Tajā pašā dienā Kabilē pieķerta sieviete, kura 0,77 promiļu reibumā brauca ar velosipēdu. 5. februārī Ēdolē policija noķēra dzērājšoferi, kurš pie stūres bija sēdies pamatīgā reibumā, jo izelpā bija 2,31 promile, kā arī viņam nebija autovadītāja apliecības. Ir sākts kriminālprocess. Tajā pašā dienā turpat noķerts vēl viens dzērājšoferis – 2,33 promiļu reibumā. 6. februārī pie procesa tika rītenbraucējs, kurš pa Kuldīgas ielām brauca 2,21 promiles reibumā.

No deļotprieka līdz kolektīva vadītājai

Kopš janvāra Ēdoles vidējās paaudzes deju kolektīvam *Mudurs* ir jauna vadītāja – Amanda Arāja. Viņa te pie vadītājas Ineses Poriķes deļojusi vairākus gadus.

Amanda beigusi Ēdoles pamatskolu, Ventspils tehnikumu un tagad pirmsskolas un sākumskolas skolotājas profesiju apgūst Latvijas Universitātē. A. Arāja dzīvo Kuldīgā, strādā *Kuldīgas tekstilā* un nedēļas nogalēs palīdz vecākiem pagastā uzņemt viesus pirts namiņā *Kuikatas*. Viņa vēl arī deļo Kuldīgas vidējās paaudzes kolektīvā *Bandava* pie vadītāja Arvja Sprudes un dzied Ēdoles vokālajā ansambļā *Vēja balsis*.

„SĀKUMĀ LIEDZOS”

Par to, kā kļuvusi par deļu kolektīva *Mudurs* vadītāju, viņa teic: „Pie skolotājas Ineses Poriķes deļoju jau no piecu gadu vecuma. Vēlāk sāku piedalīties arī abos Ineses jauniešu deļu kolektīvos, tostarp *Mudurā*. Jau tajā laikā viņa teica, lai eļu mācīties, – man būšot jānāk vadīt kolektīvu. Es tikai sākumā teicu lielu *nē* līdz brīdim, kad Inese pagājušogad prasīja, vai negribu būt viņas palīdzde. Teicu, ka jā. Kāpēc gan ne? Man tas ļoti patiktu. Kopš tā laika viņa katru mēģinājumu teica: „Eļ un mācies – tu būsi vadītāja.” Es liedzos un teicu, ka labākas par viņu nebūs, taču dzīvē tā viss iegrozījies, ka kopš janvāra *Muduru* vadu.”

UZ SKATI UN SVĒTKIEM

Amanda stāsta, ka kolektīvam iet labi – nekādu sarežģījumu nav bijis: „Nav tā, ka es vadu pilnīgi viena. Inese man daudz palīdz un atbalsta, plāno dažādus mazos pasākumus, un darba ir daudz. Pašreiz mums ir gandrīz seši pāri. Esam iesākuši mācīties jaunu deļu – *Kripu krapu deļā gājū*. Ceru, ka nākamajā mēģinājumā spēsim izveidot līdz galam, jo uz pēdējo mēģinājumu daudz deļotāji netika. Gatavojamies skatēi 14. aprīlī. Nākamais lielākais pasākums, kurā ceram piedalīties, ir Dziesmu un deļu svētki 2023. gadā.”

Covid-19 sertifikāta dēļ neviens deļotājs nav bijis spiests no kolektīva aiziet: „Visi, kuri ir sastāvā, ir vakcinējušies, tomēr ir tādi cilvēki, kuri gribētu pie mums nākt deļot, sevišķi puīši, tādēļ es teiktu, ka sertifikāta nepieciešamība ir liels mīnuss.”

Ēdoles vidējās paaudzes kolektīva *Mudurs* vadītāja Amanda Arāja (vidū) kopā ar deļotājiem.

Daļu pasākumu kovida dēļ vajadzējis arī atcelt: „Pēdējos divus gadus bieži nācies to darīt. Kad vēl biju Ineses palīdzde, plānojam visādus, taču lielāko daļu kovids nojauc.”

POTĒJAS, JO GRIB DARBOTIES

Amanda atklāj, ka arī pati sākotnēji bijusi pret vakcināciju. Potējusies tik tādēļ, lai varētu turpināt deļot kolektīvos un apmeklēt citus sev tuvus pulciņus: „Biju viena no tiem, kuri neticēja, ka tāds kovids eksistē, neticēju arī tam, ka vakcīnas varētu ko palīdzēt, un turējos pretī līdz pat pēdējam brīdim. Taču sapratu: ja nevakcinēšos, nevarēšu deļot. Un tas bija viens no iemesliem, kādēļ decembrī to izdarīju. Vakcinēta esmu ar *Modernu*, pēc kuras man bija diezgan slikti. Pēc pirmās potes pat noģību.”

Par antivakseriem Amanda teic: „Es nevienu neatbalstu un arī nenosodu – katram

tā ir brīva izvēle, jo zinu, ka pati biju *pret*. Bet tagad jau domāju citādāk – ar vakcīnu tomēr ir drošāk. Bet nav jau tā, ka ar kādu nerunāšu tikai tāpēc, ka tas cilvēks poti saņēmis nebūs.”

JAUNI VIENMĒR AICINĀTI

Kolektīva vadītāja teic, ka aktīvi tiek meklēti jauni deļotāji un nav svarīgi – esi jauns vai vecs, ar pieredzi vai bez tās: „Mēģinājumi Ēdolē notiek katru piektdienu. Mēs uzņemam gan sievietes, gan vīriešus, nav svarīgi, vai ir pieredze, jo mēs mākam iemācīt visu. Kopš esmu vadītāja, mums ir pievienojušies jauni deļotāji – vairāki vīrieši un arī man tuva draudzene, kura stāstīja, ka nekad nav deļojusi. Taču, kad ieraudzīju, kā viņa deļo, biju diezgan pārsteigta, jo soļi viņai padevās ļoti raiti.”

LATIŅA JĀTUR AUGSTU

Amanda atklāj tuvākus un tālākus mērķus: „Zinu, ka negribu savu kolektīvu pievilt. Inese ir devusi šo iespēju un uz mani paļaujas, tāpēc gribu turēt augstu latiņu, jo Inesei šis kolektīvs bija labā līmenī. Ja arī man tas tā izdosies, tad kas zina – varbūt nākotnē būšu tāda pati kā Inese: rīkošu pasākumus kultūras namā un vadīšu ne tikai vienu deļu kolektīvu, bet veselus trīs. Tas, šķiet, ir tas, uz ko es tiecos.”

Pati par saviem vaļaspriekiem Amanda sauc deļošanu, dziedāšanu un pirts namiņa *Kuikuti* uzturēšanu: „Man ļoti patīk būt cilvēkos. Katru reizi, kad namiņā uzņemu jaunus, tas ir interesanti – satikt dažādus cilvēkus no dažādām Latvijas vietām.”

Amandas Arājas arhīva foto

Meteņu karnevāls

19. februārī 12.00 pie kultūras nama notiks *Meteņu dienas karnevāls*. Būs pankūku cepšana un sveču liešana, arī latviskas rotaļas.

Kultūras nama direktore Inese Poriķe stāsta: „Sveču liešanu rādīs Ēdoles pamatskolas skolotāja Aiga Ciekale, *Meteņu latviskās ziņas* stāstīšu es, rotaļas palīdzēs novadīt vokālā ansambļa vadītāja Ilga Pavāre. Iespējams, būs arī kādas sportiskas aktivitātes, piemēram, stafete, taču skatīsimies pēc laika apstākļiem. Gaidīti ir visi – bez vecuma ierobežojuma. Pasākums ilgs pusotru stundu līdz divām. Pēc tam katrs savas izlietās sveces varēs ņemt līdzī uz mājām.”

Gaida fotogrāfijas izstādei

Kultūras centra rīkotajai izstādei *Mana māja, mana sēta, mana pils joprojām var iesūtīt ēdolnieku fotogrāfijas*.

Direktore Inese Poriķe tās gaida e-pastā: inese.porike@kuldiga.lv. Akcija izziņota jau pagājušajā gadā. I. Poriķe stāsta: „Esmu saņēmusi tikai pāris fotogrāfiju, tādēļ vēl aicinu iesūtīt attēlus ar savas mājas vai sētas interesantāko vietu. Var būt attēls arī ar mīļdzīvnieku, ar pašu sastādītām, skaistām puķēm vai ar sniegu – var būt jebkas. No iesūtītajām bildēm tiks izveidota izstāde kultūras nama skatlogos. Interesantākā un labākā foto īpašniekam būs veicināšanas balva.”

Romantiska nedēļas nogale pilī

Par godu Mīlestības nedēļai Ēdoles pils darbinieki sarūpējuši viesiem sevišķi romantisku pārsteigumu.

12. un 13. februārī viņi aicina pārus uz pikniku divatā stilizētā vīgvamā barona ēdamzālē, uz sveču liešanu, spēlēm, zīlēšanu, vakariņām un vēl daudzām nodarbēm. Tā kā Covid-19 izplatība Kurzemē šobrīd ir augsta, pils darbinieki paredzējuši dienā uzņemt ne vairāk kā 15 pāru, ievērojot visus drošības noteikumus.

Ivetas Gūtmanes arhīva foto

Neaizmirstams pārsteigums gaida pārus Ēdoles pilī.

Vai naudas koks zied tikai bagātajiem?

Tautas ticējumi vēsta, ka naudas koks vairo labklājību tajās mājās, kur tas brangi aug un savu reizi pat uzzied. Lai arī par šī auga ziedēšanu dzirdēts reti, tomēr tas ir iespējams. Jāzina tikai, kas naudas kokam patīk, un jānodrošina tam augšanai labvēlīgi apstākļi. Arī Lāses Juskas mājās Kazdangā tāds aug un ik pa laikam iepriecina krāšņiem, baltiem ziediem.

„Man ir tikai kaktusi, naudas koki un līdakastes. Ar manu dzīvesveidu tikai tādi ir iespējami, jo braukāju un neesmu katru dienu Kazdangā,” atklāj L.Juska, kura darbdienās uzturas Kuldīgā un uz mājām pārsvarā brauc nedēļas nogalēs. Tad arī aplaista un apcūbina savus augus.

TAS NOTIEK RETI

Sākotnēji naudas koks aptuveni piecus gadus audzis Kazdangas skolā uz palodzes. Kad skola slēgta, Lāse augu paņēmusi līdzi. Nu tas izaudzis ļoti liels un ir vairāk nekā 15 gadu vecs. L.Juska uzskata, ka tam jābūt mazliet paaugušamies, lai ziedētu. Jārēķinās ar to, ka pirmajā gadā tas, visticamāk, vēl neziedēs, taču vēlāk gan: „Man tas zied šad un tad ziemā, taču tas nav bieži, jo naudas koks ir reti ziedošs augs.” Viņa atklāj, ka rūpīgi ievēro ieteikumus, kas reiz saņemti no Laidu pagasta dendrologa Jāņa Lepša. Viņš savulaik ieteicis, ka naudas koku nevajag daudz liet un nedrīkst pārliet, jo tad būs pagalam. Arī Lāsei pašai gadījies praksē pārbaudīt, ka labāk naudas koks jūtas tad, ja to aplej mazāk, nevis uzlej par daudz. Viņa lej tikai reizi nedēļā vai pat divās – atkarībā no situācijas.

VASARĀ – UZ BALKONA

„Naudas kokam ļoti patīk, ja to vasarā izliek ārā, svaigā gaisā. Kam ir personīgās mājas, tie var nolikt kaut kur dobītē mazliet ēnā. Bet es izlieku uz balkona, un tas burtiski saņem. Pēc vasaras vienmēr ir fantastisks! Mazliet saulītes un svaigā gaisa – tas ir pavisam citādāk nekā uz palodzes iekšpusē.” Reiz Kazdangā redzējusi citu, jaunāku, naudas koku. Tam bijušas ļoti skaistas, lielas lapas. Pajautājusi īpašniecei, ar ko viņa tam lapas tik lielas spējusi izaudzēt. Īpašniece atbildējusi, ka iestādījusi labā trūdvielā zemē, tāpēc saaudzis tik brangs. Arī šis naudas koks bijis visu vasaru ārā. Iedvesmojoties no dažādu speciālistu ieteikumiem, arī L.Juska savējo mēdz apgriezt: „Es dažreiz paskatos *YouTube* video, kur dārznieki stāsta, ka ir jāapgriež. Tas jāveido kā koks. Tāpat kā jāpāņū bonsai kociņi jāizgriež, lai ir formā.” Viņa daudz nav griezusi, tikai mazlietiņ reizēm kādu zaru tajās vietās, kur augs pārāk kupls. Naudas koks to labi pārciešot, jo atkal saņemoties un kļūstot daudz skaistāks.

EGLĪTES VIETĀ

Uz *Kurzemnieka* jautājumu, vai viņa tic, ka ziedošs naudas koks nes laimi un bagātību, L.Juska atbild: „Es domāju, ka noteikti.

2019. gada 27. janvāris, kad tapis šis foto, bija viena no tām dienām, kad uzziedēja Lāses Juskas naudas koks, taču tā nav pēdējā reize. Pa retam tas viņu iepriecina.

Tas nevienam nekaitē. Mēs jau no tā neko negaidām, tomēr priecājamies, kad uzzied. Uz Jaungadu es dažreiz iesieņu sarkanās lentītes – pēc ķīniešu ticējumiem tā esot jādara. Arī kādu monētu un akmentiņu nolieku uz augsnes. Tas jau ir kā joks, bet man ir interesanti. Ziemassvētkos man eglītes nav, bet ir naudas koks, ko izpušķoju. Ja mājās nav mazu bērnu, kuriem eglīti vajag par katru cenu, pieaugušam cilvēkam tā nav vienmēr vajadzīga. Darbavietā, arī Pilsētas laukumā vai Rātslaukumā vienmēr ir tik skaistas egles, par ko priecāties! Mana lai paliek mežā un aug.”

NEATKARĪGI NO VECUMA

Stāsta Ingūna Gudrupa, Latvijas Universitātes botāniskā dārza tro-

pu un subtropu augu laboratorijas vadītāja: „Šie koki zied vienreiz gadā – parasti tas ir decembris vai janvāris. Mums vēl tagad viens zied. Tas ir normāls ziedēšanas cikls – katru gadu ap gadumiju.”

Botāniķe norāda, ka ziedēšana nav atkarīga no auga vecuma, jo zied arī jaunāki, kas ņemti no spraudņiem: „Ja naudas koks tiek pavairots, tad galotnīte vienmēr tiek nogriezta un iesprausta zemē. Ja augs saņemams un labi sasakņojas, tad atkal var ziedēt, tikai vajag piemērotus apstākļus.” Lai koks labi justos, kupli augtu un ziedētu, vajag vairāk gaismas vasarā un jo īpaši ziemā. Mājās augi bieži vien nolikti tur, kur tiem atrodas vieta. Arī neatbilstošos apstākļos tie varbūt augs, taču noteikti nebūs redzami visā krāšņumā.

NAV JĀBAIDĀS APGRIEZT

„Naudas koks ir arī jāapgriež. Ja ļausiet augt savā vaļā, iznāks liels, milzīgs murškulis, jo zari pārāug – aug gari, izlokās, tad aug uz leju. Citiem varbūt tā patīk, bet nav jābaidās griezt. Protams, ja apgriezīs spēcīgi, tajā gadā neuzziedēs. Tas ir tāpat kā jebkuram krūmam,” stāsta I.Gudrupa un atklāj, ka pavasarī ir labākais laiks, kad apgriezt, jo tad augs vairāk piekļūst gaismai.

Botāniķe uzskata, ka L.Juskas ieteikums par iznešanu uz balkona vasarā ir labs, taču tas jādara uzmanīgi: „Jo vairāk saules, jo labāk, tāpēc arī zied. Vienīgi jāņem vērā: ja kādam naudas koks aug mājās ne pārāk gaišos apstākļos un viņš iznes to ārā tiešā saulē, var apdegt lapiņas. Tā mēdz būt. Bet, ja arī mājās tas aug pie sau-

Lai ziedētu

- Lai naudas koks justos labi, augtu kupli un ziedētu, tam vajag vairāk gaismas vasarā un jo īpaši ziemā.
- Koks arī jāapgriež. Pavasarī ir labākais laiks, jo tad augs vairāk piekļūst gaismai.
- Vasarā var iznest uz balkona, bet ne tiešā saulē, jo var apdegt lapiņas.
- Svarīgi nepārļautīt. Ja augsne mitra, labāk netaisīt arī tad, ja nedēļa jau pagājusi.
- Labāk stādīt ūdens caurlaidīgā grants augsnē.
- Pavasarī pirms aktīvās augšanas var iedot sukulentiem paredzēto mēslojumu, jo tajā ir maz slāpekļa.
- Ziedēšana nav atkarīga no auga vecuma, jo zied arī jaunāki, kas ņemti no spraudņiem.

lainā dienviņu puses loga, tad var ēnainā dienā iznest ārā. Augam tas patīk.”

NEPĀRMĒSLOT UN LIET MAZĀK

Svarīgi nepārļautīt. Pārļautīšana ir visbiežākais cēlonis, ar ko I.Gudrupai nākas sastapties, kad cilvēki sūdzas par nīkuļojošo naudas koku: „Ja ir šaubas – liet vai neliet, labāk neapliet. Ja ir gaiši un silti, tad vasarā, kad saulē viss ātri žūst un izkalst, protams, var laistīt drošāk. Bet, tikko nāk rudens, telpās ir tumši, varbūt arī apkures nav, tad ar liešanu jāuzmanās. Labāk mazāk nekā par daudz.” Naudas koks jāuzmana no lieka mitruma, tāpēc to labāk stādīt ūdens caurlaidīgā grants augsnē, nevis kūdrainā, kas lēni žūst un diezgan daudz uzsūc ūdeni. Ir viegli pārbaudīt, vai augs jālaista vai ne: ja augsne mitra, labāk netaisīt arī tad, ja nedēļa jau pagājusi. Kad augsne atkal sausa, droši var apliet.

I.Gudrupa atklāj, ka naudas koku var arī mēslot, bet ir svarīgi to nepārmēslot ar slāpekli: „Es tā īpaši ar mēslošanu neaizraujos. Ja augs ir šogad svaigi pārstādīts, tad nevajag, jo augsne barības vielu pietiek. Pavasarī pirms aktīvās augšanas laika var iedot sukulentiem paredzēto mēslojumu, jo tajā ir maz slāpekļa, taču es ieteiktu labāk nepārcensties.”

Lauksaimniecības politikas reforma: kāda tā būs?

Gada nogalē Eiropas Parlaments (EP) deva zaļo gaismu jaunajai lauksaimniecības politikai, apstiprinot tiesību aktu reformu, kas stāsies spēkā nākamgad. Tagad rit pārejas periods – valstis gatavo un Eiropas Komisijai iesniedz savus stratēģiskos plānus atbilstoši pārstrādātajai kopējai politikai, kas paredzēta zaļāka, taisnīgāka, elastīgāka un pārredzamāka.

Vairāki būtiski ieguvumi

Reformētajā kopējā lauksaimniecības politikā (KLP) jāievēro Eiropas Savienības tiesību akti un solījumi vides un klimata jomā – to EP deputāti uzsvēruši likumdevēju sarunās par tiesību aktu reformu.

Eiropas Komisija novērtēs, vai šī apņemšanās ir ievērojama valstu stratēģiskajos plānos, savukārt lauksaimniekiem būs jāstrādā klimatam un videi draudzīgi. Dalībvalstīm jānodrošina, lai vismaz 35% lauku attīstības budžeta un vismaz 25% tiešo maksājumu tiktu vides un klimata atbalstam.

Panākts, ka vismaz 10% tiešo maksājumu tiks izmantoti tam, lai atbalstītu mazas un vidējās saimniecības, un vismaz 3% būs jaunajiem lauksaimniekiem. Pēc EP pieprasījuma tiks pastāvīgi uzturēts krīzes rezerves fonds ar 450 miljoni eiro ikgadējo budžetu (faktiskajās cenās). Tas palīdzēs pārvarēt cenu svārstības vai tirgus nestabilitāti.

Sadarbībā ar valstu darba inspekcijām īpašs uzsvars likts uz darba tiesību aizsardzību, un par pārkāpumiem varēs sodīt. Savukārt jaunais datizrases* rīks sniegs pārredzamākas ziņas par atbalsta gala saņēmējiem. Dalībvalstis saņems piekļuvi un varēs noteikt krāpšanas risku. Tie, kuri ziņo par KLP stratēģisko plānu regulām, norādījuši, ka šī politika būs ilgtspējīgāka, pārredzamāka un paredzamāka, jo jaunajā ir mazāks birokrātiskais slogs, galvenā uzmanība tiks mērķu sasniegšanai, nevis vienkārši noteikumu ievērošanai. Pirmoreiz vairāk nekā 30 gadus lauksaimniecības tirgus būšot drīzāk regulēti, nevis neregulēti.

EP balsojums nebija vienprātīgs, tomēr vairums atzinis, ka jaunā politika stiprina biodaudzveidību un atbilst ES vides un klimata mērķiem, jūtāmāks būs atbalsts mazām un vidējām saimniecībām, būs pastāvīgs krīzes rezerves fonds, ja radīsies cenu svārstības vai tirgus nestabilitāte.

* Datizrace – process, kurā no plašas datu analīzes tiek iegūtas noderīgas zināšanas

(Pēc informācijas EP Latvijas biroja mājaslapā.)

UZZIŅAI

Pēc reformas apstiprināšanas vēl turpināsies iepriekšējie KLP noteikumi, kuru termiņš beidzās jau 2020. gadā. Bet ir ieviesti pārejas noteikumi līdz šīgada beigām. Lai 1. janvārī varētu stāties spēkā jaunie, tie vēl jāpieņem arī Eiropas Padomē.

Latvijas lauku izaugsmei

Zemkopības ministrija (ZM) sagatavojusi Latvijas projektu Eiropas kopējās lauksaimniecības politikas (KLP) stratēģiskajam plānam 2023.–2027. gadam, kas pēc sabiedriskās apspriešanas janvārī iesniegts Eiropas Komisijā formālo sarunu sākšanai.

NO DAŽĀDĀM JOMĀM

Šis vidēja termiņa plānošanas dokuments nosaka atbalsta prioritātes un veidus lauksaimniecībā, kā arī lauku attīstībā. Lai tas būtu visaptverošs un izpildāms, ministrija jau pirms diviem gadiem sāka sadarboties ar daudzām organizācijām un dažādu jomu pārstāvjiem. Bijušas vairāk nekā 50 tematiskās darba grupas. Nodrošinot sabiedrības līdzdalību, novembrī notikusi projekta apspriešana. Rezultātā ir tapis ZM piedāvātais labākais kompromiss, ņemot vērā interešu grupu atšķirīgo viedokli par nozares attīstību, Eiropas KLP stratēģisko plānu un ieguldījuma virzieniem.

Ir definētas vairākas stratē-

ģiskas nostādnes, kas kalpos atbilstoši rīcībai un atbalsta plānošanai:

1. Palielināt pievienoto vērtību, sadarbojoties un ražojot konkurētspējīgas preces vietējam un eksporta tirgum.

2. Kāpināt lauku saimniecību ieņēmumus līdz valstī vidējiem.

3. Veidot plaukstošus lauku apvidus, veicinot ekonomisko aktivitāti, nodrošinot infrastruktūru un saglabājot apdzīvotību.

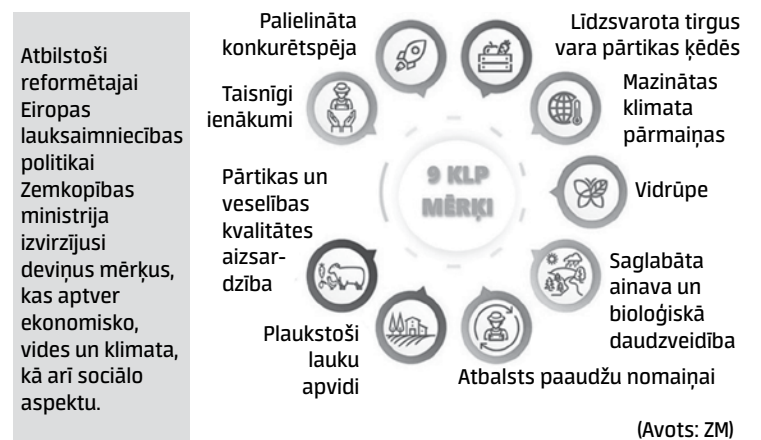
4. Veicināt zināšanās balstītu uzņēmējspēju, praksē ieviešot inovācijas un zinātnes rezultātus.

5. Efektīvi izmantojot resursus, nodrošināt, ka katra saimniecība iegulda naudu tajā, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību un mazinātu klimata pārmaiņas.

6. Ražot drošu un labu vietējo pārtiku, kas pieejama ikvienam.

TRIS VIENĀ DOKUMENTĀ

Atšķirībā no iepriekšējā plānošanas perioda ir būtisks jauninājums – turpmāk vienā dokumentā tiks apvienoti trīs

atbalsta veidi: tiešie maksājumi, lauku attīstības atbalsta pasākumi un atbalsta intervence augļu, dārzeņu u.c. sektoros, kā arī biškopībā. Tas ļaus dažādus veidus izmantot saskaņoti un mērķtiecīgāk risināt nozaru un lauku vajadzības. Plānots tā, lai atbalsts būtu dažādām auditorijām, uzņēmējiem un nozarēm, tostarp lielām, mazām un vidējām saimniecībām. Tas ir īpaši būtiski vides un klimata mērķu dēļ.

NOZĪMĪGĀKAIS – VIDEI UN KLIMATAM

Tiešajiem maksājumiem visā plānošanas periodā 2021. – 2027. gadam finansējums ir 2,475 miljardi eiro, tas ir par 758 miljoniem eiro jeb 44% vairāk nekā iepriekšējā. No nā-

kamā līdz 2027. gadam tiešajiem maksājumiem būs 1,792 miljardi, no kuriem 74,3 miljonus paredzēts pārdalīt lauku attīstībai un četrus miljonus – sektorālajai atbalsta intervencei (jeb ražotāju organizācijām citos sektoros). Savukārt lauku attīstības atbalstam atvēlēti 790,7 miljoni eiro. Kopumā nozīmīgākā KLP plāna naudas daļa novirzīta vides un klimata mērķiem, 47,8% atvēlot dažādi vides labvēlīgai lauksaimniecībai, kā to paredz KLP prasības un Eiropas Komisijas ieteikumi Latvijai. Tas sniegs ieguldījumu tajā, lai mazinātu klimata pārmaiņas un piesārņojumu, uzlabotu ūdens, augsnes, gaisa kvalitāti, saglabātu bioloģisko daudzveidību, atbalstītu ilgtspējīgu mēģsaimecību un bioloģisko lauksaimniecību.

Vēl sarežģītāk

Jaunajai lauksaimniecības politikai virzība ir, tomēr pret mūsu lauksaimniekiem tā nav taisnīga un kļuvusi vēl sarežģītāka tajā daļā, par kuru var lemt pati valsts. Tā attālinātā intervijā *Kurzemniekam* atzina Eiropas Parlamenta (EP) priekšsēdētājas vietnieks Roberts Zile (Eiropas Konservatīvo un reformistu grupa jeb ECR grupa).

R. Zile norāda, ka pie Eiropas kopējās lauksaimniecības politikas un vienlaikus reformas strādāts gadiem, atbildīgajās komitejās bijušas nemitīgas pretrunas un izjūts spiediens no tām dalībvalstīm, kas līdz šim atbalstītas visvairāk. Progress ir panākts arī Latvijā, bet tas nav pietiekams, turklāt jaunā atbalsta sistēma nav īsti skaidra, un tas visticšākajā mērā ietekmēs mūsu lauksaimnieku nākotni.

„Pirms reformas bija skaidrs vienotais maksājums par hektāru, kaut arī tas bija mazāks nekā citās dalībvalstīs. Tāpat bija saprotami noteikti maksā-

Eiropas Parlamenta priekšsēdētājas vietnieks Roberts Zile: „Jauno kopējo lauksaimniecības politiku nevērtēju tikai negatīvi, jo arī Latvija no tās gūst labumu, taču saskatu vairākas kritiskas iezīmes, kas neliecina, ka panākts gaidītais.”

jums par zaļo praksi. Turpmāk būs desmit dažādi pasākumi, kā pēc reformas noteiks atbilstību vides prasībām. Šajā pārejas periodā zemnieki joprojām ir neziņā – dzīvosim, redzēsīm, līdz pienāks nākamais gads. Jaunā politika nav taisnīga pat

pēc optimistiskākajiem scenārijiem – Zemkopības ministrija un lauksaimnieku organizācijas aprēķinājušas, ka 2027. gadā būs sasniegti aptuveni 82% no Eiropas Savienības tiešmaksājumu vidējā līmeņa.”

Runājot par zaļo kursu, EP deputāts piebilst, ka nacionālajā līmenī valstij nav ļauts izvēlēties. Un tas attiecas ne tikai uz lauksaimniecību, bet arī daudzām citām tautsaimniecības nozarēm, kurās vides prasības definētas ļoti strikti, piemēram, enerģētikā, transportā, būvniecībā u.c. Taču tajās regulējums vēl nav pieņemts.

Lauksaimniecībā jaunā politika nav elastīga, jo visas valstis nevar vērtēt vienādi: „Ja noteikts, ka minerālmēsli jāsamazina par 20%, tas ietekmēs ražību. Nīderlandē, kur tos lieto trīsreiz vairāk nekā Latvijā, kritums nebūs tik izteikts. Tāpat ar augu aizsardzības līdzekļiem, kuru izmantošana visiem jāsamazina par 50%. Sekas būs smagāk jūtamas un ienākumi ievērojami samazināsies tām valstīm, kur tos jau līdz šim lietoja mazāk, nevis tiem zemnie-

kiem, kuri nebija tik zaļi. Zaļums noteikts procentos no kaut kāda atskaites perioda.

Manuprāt, zaļumam ir arī pārspīlēts temps. Ja Eiropa to tiešām ievieš noteiktajos termiņos, ienākumi no lauksaimniecības kritīsies, cena pārtikai pieaugs, un klimatam tikpat kā nebūs ieguvumu, jo pieaugs trešo valstu imports. Eksports no Argentīnas, Krievijas vai citām lielajām ražotājvalstīm, kas nebūt nav zaļas, nav iekļauts pārvaldības sistēmā, kas lauksaimniecības produkcijai uzliek specifisku nodokli.

Reformas regulējums ir pabeigts. Šīs ziemas praktiskās sekas, tostarp inflācija, milzīgais energoresursu sadārdzinājums, dod cerību, ka Eiropas Savienība attapsies. Sapratīs, ka pārāk riskanti ir iet tik straujiem soļiem, tā pasliktinot dzīvi ne tikai Latvijā, bet arī citās valstīs. Nav juridiska pamata šo reformas failu atvērt pārskatīšanai no jauna, bet kritiskā momentā varbūt kaut kas var tikt mainīts arī lauksaimniecības politikā.”

Materiāls tapis sadarbībā ar EP biroju Latvijā.

Košais kustības filozofs Pēteris Sidars

Tas, kas cilvēka dzīvē notiek pirmoreiz, paliek atmiņā. Arī pilsētas vēsturē paliek to cilvēku vārdi, kas tur ir bijuši kādas lietas sācēji. Tādas saites saista Latvijā un starptautiskā mērogā atzīto mākslinieku PĒTERI SIDARU un Kuldīgu.

IENESA PROFESIONALITĀTI

Kuldīga Pēterim Sidaram bija pirmā darbavieta, un viņš tās vēsturi ierakstījis kā viens no trim pirmajiem bērnu mākslas skolas pasniegējiem.

NOJAUCOT ROBEŽAS

1978. gadā jaunizveidotajai Kuldīgas bērnu mākslas skolai vajadzēja pedagogus, un tās direktors Valdis Līcītis tos gribēja ar profesionālu mākslas izglītību. Mākslas akadēmijā viņš uzrunāja divus kurzemniekus: topošo tekstilmākslinieku Pēteri Sidaru un keramiķi Annu Mētru. Jauno, talantīgo mākslinieku ģimene tūlīt pēc akadēmijas diploma saņemšanas jaunrades enerģijas pārpilna ieradās Kuldīgā.

Viņi ar saviem darbiem – gobelēniem un dārzeņu keramikā – ienesa pilsētā skaistumu un profesionālu mākslu, 1979. gadā notika pirmā izstāde Kuldīgas muzejā, viņi organizēja Kurzemes keramikas dienas, piedalījās izstādēs, konkursos un saņēma pasūtījumus. Padomju Savienībā Baltijas tekstilmākslinieku darbi bija pieprasīti. Vislielākais gobelēns, ko pēc P.Sidara skicēm ļoti kvalitatīvi noauda divas Pēterburgas mākslas skolas audzēknes, nonāca Mihaila Gorbačova vasarnīcā.

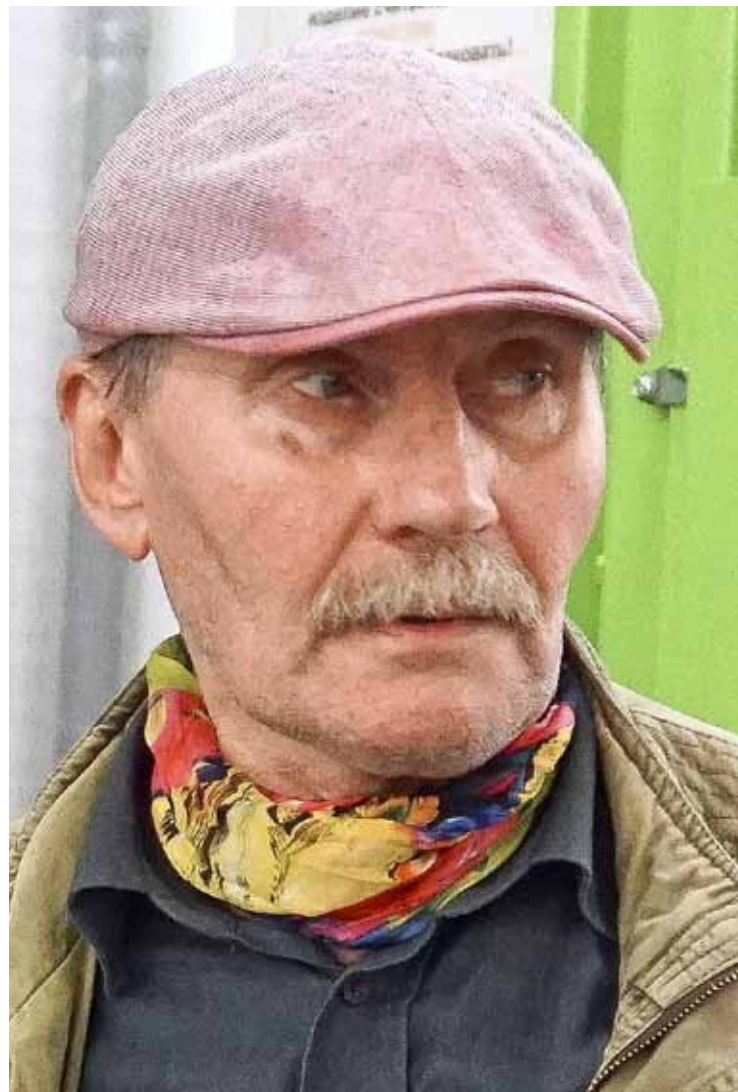
PASAULE VALĀ

Deviņdesmito gadu vēstures pagriezieni bija pārmaiņu un iespēju laiks arī Pētera dzīvē un radošajā darbā. Ne viss Kuldīgā gājās tā, kā izsapņots: šeitais dzīvoklis, kas nācis ar cīņu, privatizācijas laikā tika atņemts, tāpat par darbnīcu mākslas skolā bijis jācīnās, Pētera un Annas dzīves ceļi šķītrās. Annas keramikas ceplis pārcēlās uz viņas dzimtas lauku mājām, Pēteris kādu laiku dzīvoja starp Kuldīgu un Rīgu un tad devās savos mākslas eksperimentu ceļos uz Rīgu un tālāk – pasaulē.

Dzelzs priekšskaram atveroties, māksliniekiem pavērsās ceļš uz Rietumu pasauli. Pēteris satikās ar trimdas latviešu māksliniekiem, starptautiskos simpozijos iepazinās ar abstrakcionistiem no Ķīnas un Amerikas. 1990. gadā viņš uzņemts Amerikas Latviešu mākslinieku apvienībā. 1992. gadā saņēma Latvijas Kultūras ministrijas stipendiju, kas bija īsti vieta, lai varētu piedalīties Lozannas starptautiskajā tekstilmākslas biennālē Šveicē, kur Pētera darbs *Saule* bija starp 60, kas atlasīti no 1000. 500 kilogramu smago tekstiliju derējās, un kā 1986. gadā *Literatūra un Māksla* par Pēteri rakstīja viņa pasniegums Mākslas akadēmijā profesors Rūdolfs Heimrāts:

„Mana daba – abstrakcionisms” Tas bija sākums P.Sidara ceļam starptautiskajā mākslas aprītē, kur viņš ir atzīts savu oriģinālo ideju dēļ. „Abstrakcionisms ir mana daba, tas esmu es,” viņš saka. Un ar smaidu piebilst, ka Mākslas akadēmijā tapušie zīmējumi esot mājās saglabāti tāpēc, lai varētu parādīt, ka viņš tomēr protot arī zīmēt.

Kā nosaukt mākslas žanru, kurā P.Sidars tagad strādā? Gleznas, kas nav eļļa un akvarelis, skulptūras kā instalācijas. Tie ir materiālu, formu un tehnikas meklējumi. Objektu no kūdras podniem, saņemtais lupatas, laminētas čūsku ādas, sakausēti plastmasas trauki utt. Personālizstādē *Tveramā kus-*

Mākslinieks Pēteris Sidars.

Pēteris Sidars darbnīcā.

Foto no Kuldīgas dizaina simpozija. Pēteris Sidars (no kreisās) ar Tatjanas Sutas meitas ģimeni 80. gadu sākumā.

Objekts *Klusā daba*, karstlīmes tehnika.

Glezna *Pašportrets* darbnīcā.

tība atradās trīs dimensiju glezna 90 metru garumā, kas izlocīta pa visu zāli. Darbs veidots no lamināta plāksnēm, starp kurām iespiesta eļļas krāsa. Tās, saplacinātas kopā, veidoja īpatnēju krāsas plūsmu.

Izstādēs Latvijā un pasaulē P.Sidars piedalās jau 45 gadus. Viņš ir sarīkojis vairākas personālizstādes Latvijā, piedalījies nozīmīgās starptautiskās konkursizstādēs, konferencēs, simpozijos un projektos Itālijā, Polijā, Beļģijā, Japānā, Šveicē, Francijā, Meksikā, Lielbritānijā, Nīderlandē, Dānijā, ASV, Ķīnā, Vācijā un citur. Viņa darbi atrodas Latvijas Nacionālajā mākslas muzejā, Latvijas Mākslinieku savienības muzejā krājumā, kā arī citos muzejos un privātkolekcijās šeit un ārvalstīs.

Gobelēns *Alsungas motīvs*, 1988. gads.

Skulpturāla instalācija, kas top šīgada personālizstādē Siguldā.

No krāsainajiem kokteiļu salmiņiem veidotā instalācija *Ziedošā plava* izstādē Cēsis pērn.

RŪDĪJIES KĀ TĒRAUDS

Nerimstoša enerģija kūsa no Pētera Sidara, kad janvāra piektdienas pēcpusdienā tiekamies kafejnīcā.

Viņš ir priecīgs, ka uz sarunu esmu atnākusi ar viņu un dzejnieka Pāvila Raudona kopīgi veidoto grāmatīņu *Starp redzamajām robežām* somā, rāda vingrojumus, ko kopā ar sievu Aigu veicot, lai trenētu plaušas cīņai pret kovidu, stāsta anekdotes, savas dzīves piedzīvojumus un filozofiju, ik pa laikam to visu papildinot ar sev raksturīgo iestarpinājumu: „Tīnkš tankš!”

AR LAIMĪGIEM MEZGLIEM

„Visa dzīve ir kā tamborējums, kurā ir dažādi mezgli. Bet es redzu tikai laimīgos – nelaimīgos neievēroju,” tā par savu dzīvi saka Pēteris. Viņa vecaimātei, ebrejietei pēc tautības, vārds bijis Gotlība, un tas nozīmē – Dieva mīlestība. Viņš to sajūtot. Taču, jautāts, kāds tad bijis ceļš dzīvē un mākslā, atbild pavisam nopietni: „Cīņijos kā rūdīts tērauds.”

Pēteris dzimis Liepājā 1948. gadā. Divu gadu vecumā atdots bērnumā, no Liepā-

jas pārcelts uz Rīgu, Igati, Adamovu, tad uz Vaiņodes internātskolu. Tas, protams, atstājis nospiedumus, bet viņš saka – arī pozitīvus. Bērnūma dzīve iemācījusi būt pašpietiekamam, rīkoties un visās situācijās izdomāt arvien jaunus risinājumus. Būt kustībā, kas ir Pētera dzīves filozofija. Pateicoties zīmēšanas skolotājam, kura pamācījusi puīša spējas, viņš ar skolas dotu mētelīti mugurā nonācis Liepājas Lietišķās mākslas vidusskolā, nevis Kandavas tehnikumā, kur sūtiiti stiprākie matemātiķi, pie kuriem piederēja arī Pēteris – spēcīgs šahists. Mākslas skolā sākumā visu zīmējis tikai melnbaltu, pat ēnas melnas. Mācījies keramikā, bet pēc ārņijas mācījies turpat vēlreiz – šoreiz dekoratīvo mākslu un interjeru. Tādas praktiskas lietas. Pa naktīm strādājis Liepājas rūpnīcā *Selmas*, dienā mācījies, saņēmis 30 rubļu stipendiju. Mākslas akadēmijā gribējis studēt glezniecību, taču pirmajā gadā nav ticis. Un labi, ka tā, jo tā toreiz bijusi sociālistiskā realisma pārņemta, pelēka nodaļa. Otrajā gadā iestājies tekstilmākslas nodaļā un nonācis

pie profesora Rūdolfa Heimrāta, kurš studentiem ļāvis būt vairāk brīvdomātājiem un mācījies radošu un brīvu attieksmi pret tradīcijām. Kad mācījies 4. kursā, Kultūras ministrija nopirkusi Pētera pirmo gobelēnu. Par 1800 rubļiem! Par to naudu būtu varējies tikt pie krāsu televizora (toreiz milzu vērtība!), taču Pēteris sapircis dzijas jaunim darbiem. Arī vēlāk par pārdotajiem darbiem pircis nevis luksusa lietas, bet keramikas cepli par 2000 rubļiem, lai ir, kur ar mālu Kuldīgā strādāt.

REDZ VAIRĀK

Savu tēvu viņš satīcis, kad mācījies 8. klasē. Tēvam bijusi cita ģimene, un attiecības nav veidojušās. Tēvs bijis meistars praktiskās lietās, māju pats uzbūvējis. Arī abi Pētera dēli esot tikpat meistarīgi kā viņu nesatīktais vectēvs. Kad Pēterim sarīkota izstāde Liepājā, tēvs uz to aizgājis. Vaicāts, kā patika, atbildējis: labi. Bet tēva sieva gan sacījusi: būtu labāk kādu arodu atradis.

Bet no mammas, Pēteris domā, viņš

mantojis spēju redzēt vairāk nekā citi. Mammas dzīve bijusi sarežģīta, bet Pēteris esot laimīgs par viņu. No nostāstiem zinot, ka mamma, no Latgales nākusi, bijusi mēma. It kā bērnībā pārbīlī no čūskas zaudējusi valodu. Bet acis tādiem cilvēkiem esot redzīgākas. Reiz izstādi, kurā izlikta Pētera laminētās čūskādas apvienojumā ar mežģinīem (kas raksturojot sievietes dabu), apmeklējusi Beļģijas karaliene. Pēc izstādes viņa Pēterim sacījusi: „Jūsū acis ir gudras.” Iespējams, arī čūsku ādas Pētera darbos nav ienākušas nejauši – kopsakarības ir visā. Savu māsu Pēteris arī ir satīcis, bet labas satikšanas nav bijis. Māsa aizgājusi aizsaulē ar daudziem ģimenes noslēpumiem. Pēteris nav mēģinājis meklēt attiecības ar radieku, kas tepat ar Liepāju vien dzīvojot, nav mēģinājis kārtot īpašumu lietas, jo nav gribējis tam tērēt laiku un enerģiju. Pietiek ar to, ko Dievs devis, dzīve ir viena, un dzīvo tik uz priekšu – tāda bijusi viņa filozofija.

Tālāk mūsu saruna ir tāda kā pieņēmumu spēle. Stāstu, kā es raksturotu Pēteri kā personību, un viņš manus pieņēmumus apstiprina, papildina vai labo.

Pieņēmumi un atbildes

KOŠS KRĀSAINUMS

Pirmais iespaids, apskatot Pētera darbus, ir – košums. Krāsainums. Viņa mīļākā esot sarkanā krāsa – dzīves asins. Otra mīļākā – zaļa. Bet arī koši dzeltena un zila ir viņa darbos. Jau koši bērnības patīkot spēlēties ar krāsām. Arī savā apģērbā Pēteris ir košs: ar sarkanu lakatiņu ap kaklu, dzelteni oranžā kreklā un krāsainu naģeni galvā.

Jau studiju gados, pētot latviešu etnogrāfiskos rakstus, Pēteris secinājis: latviešiem krāsu gamma ir koša, tie nav tikai zaļgandzeltenbrūni toņi, ko viņš demonstratīvi turpmāk savos darbos vairs nav izmantojis.

P.Sidara gobelēni ir spilgtās krāsās. Viens no zināmākajiem pirmo gadu darbiem ir 1983. gadā radītais *Pavasaris Alsungā* – no krāšņās Alsungas villaines izaudzēts. Šis darbs, kas atrodas Latvijas Nacionālā Mākslas muzeja fondā, pagājušajā gadā iekļauts Latvijas tekstilmākslas izstādē Madridē, Nacionālajā dekoratīvās mākslas muzejā.

Krāsaini ir visi turpmākie Pētera darbi. Piemēram, pagājušajā gadā Cēsis no krāsainiem kokteiļu salmiņiem veidota instalācija *Ziedošais dārzis*, vēltījums van Gogam. Uzgleznojies arī van Goga darba kopiju, kas sasauca ar instalāciju.

Pētera darbu košums bijis arī tas liktenīgais pavediens, kas viņu saredis kopā ar savas dzīves zelta sievieti, kā viņš sauc sievu Aigu, ar ko kopā ir 24 gadus. Pētera darbus iegādājies banka, kurā strādājis Aiga, un Pēteris atnācis paskatīt, kā tie izvietoti. Aigai patīkusi krāšņā glezna, un viņa to cienījamajam māksliniekam pateikusi. Pēterim jaunā sieviete iepatikusies. Aigai pret attiecībām sākumā bijusi noraidoša attieksme, jo viņa nesen bija palikusi viena ar diviem bērniem, un jo īpaši pret

attiecībām ar mākslinieku. Bet Pēteris bijis neatlaidīgs. Un tagad ir laimīgs: „Aiga palīdz būt kustībā, lai varu strādāt radoši.” Tagad viņi kā sportā – sacenšoties, kuram vairāk mazbērnu. Šobrīd 4:2 Pētera labā.

MEKLĒTĀJS UN EKSPERIMENTĒTĀJS

Kā otru Pēterim raksturīgo iezīmi sauca viņa eksperimentētāja dabu. Tas, kādus materiālus viņš izmanto, kā tos apvieno, ar kādām tehnoloģijām strādā, – tas ir tik neparasti, ka, liekas, pat paši mākslas darbi varētu brīnīties, kā tie tapuši. Pēteris atbild, ka meklētājs ir filozofisks jēdziens un ka materiālus atrod intuitīvi. Tie paši atnāk – viņš to speciāli nemeklē. Tehnoloģijas rodas darba procesā, un arī tas notiek nejauši, intuitīvi.

Piemēram, jau 15 gadus Pētera aizraušāns ir... vārnu izkārnījumi. Viņš tos agri rītos (kamēr nav sabradāti un noslaučīti) fotografē, atēlus palielina, pārnes uz audekla un veido gleznas, ko pats sauc par fraktāļiem. Vārnu kaku struktūra kļūst par mākslu. Noslēpumaini kā kosmos.

Vai arī – aizraušāns ar plastmasas dedzināšanu un kausēšanu, no vienreizlietojamajiem galda piederumiem radot mākslas darbus. Redzējies, ka vietējā kafejnīca izlietotās dakšiņas izmet, lūdzis traukus atdot viņam. Kausējot ar celtniecības jaudīgo fēnu, viņš tos pārvērs mākslas objektos.

Pēteris piekrīt, ka liela nozīme ir nejaušībām. Tās noved pie radošuma. „Eju pa ielu un ieraugu lietu, kas sen bijusi, bet pēkšņi tajā ieraugu baigo abstrakcionismu,” viņš skaidro. Tomēr Pēteris vairākkārt kā mantru atkārto: darbs dara darītāju. Ir jāstrādā un caur darbu jāatrod spēja saredzēt neikdienišķo.

Eksperimentēšana vienmēr ir zināms

rīks. Arī mākslā. Var notikt tā, kā P.Sidaram savulaik ar kūdras podiņu instalāciju Pedvālē, kad uznācis lietus un visi podiņi izjukuši... Var gadīties pārmaksāt strādniekiem, kuri palīdz objektus ierīkot, bet izdara to slikti. Mākslinieks netērē laiku vainīgo meklēšanai, bet turpina strādāt. Eksperimentēt atkal ko jaunu.

NETRADICIONĀLS BRĪVDOMĀTĀJS

Sākumā esmu uzrakstījis *brīvdomātājs un avangardists*, bet avangardiskums Pēterim nepatīk – tas šodien kļūvis kā lamuvārds. Pareizāk būstot sacīt – *netradicionāls*. Viņš nebaidās būt netradicionāls savos darbos, viņš nesatrauc un pat īpaši neinteresē tas, ko par to domās citi. Jo mazāk zini, jo brīvāks esi – tāda esot viņa filozofija. Viņam nepatīk *gudrī* prātotāji, kuri daudz runā, bet patiesībā tur ir tikai tukšums. Galvenais, lai darbs izdarīts.

Taču gluži cilvēciski reizēm kāds *gudriens* prātā paliekot. Vēl daudzus gadus pēc izstādes recenzijas avīzē *Kultūras Forums* viņš atceras virsrakstu *Pēterim Sidaram nav idejas*. Sapratīs, ka tas ir pasūtījuma raksts un, neskatoties uz rakstīto, uztvēris to kā labu reklāmu izstādē. Tomēr apgalvojums bijis tik nepatīcīgs, ka atmiņā palicis ilgus gadus. Ideju Pēterim nekad nav trūcis.

Pēteris saka – darbos nav īpašu vēstījumu, maz uzmanības viņš pievērsis arī nosaukumiem, daudziem to nav. Viņš to atstāj skatītāju ziņā. Ko katrs saskatīs, tas arī tur būs. Pats strādā pēc izjūtas, balstoties uz intuīciju un patīku-nepatīku. Galvenā ir forma, krāsa, struktūra – intelektuālie vēstījumi nāk pēc tam. Veidojot izstādes *Starp redzamajām robežām* un *Plūsma*, sadarbojies ar dzejnieku Pāvilu

PĒDĒJĀS LIELĀKĀS IZSTĀDES:

- *Tveramā kustība* izstāžu zālē *Arsenāls* un šaham veltītais *Latviešu gambīts* galerijā *Istaba* 2016. gadā;
- *Kontrasti* (kopā ar tekstilmākslinieku Egilu Rozenbergu) Rotko mākslas centrā Daugavpilī 2017. gadā;
- *Starp redzamajām robežām* (kopā ar dzejnieku Pāvilu Raudoni) Rīgas Mākslas telpā 2019. gadā;
- *Plūsma* (arī kopā ar P.Raudoni) Liepājas *Lielajā dzintarā* 2020. gadā;
- *Aktīva kustība* (kopā ar mākslinieku Juri Petraškeviču) Cēsis 2021. gadā;
- šīgada plānos ir izstāde kultūras centrā *Siguldas devons*.

Valsts kontrole: ar jauno pieeju – par lietderību

Valsts kontrole (VK) pērn pabeigusi vairākas nozīmīgas iepriekš iesāktas revīzijas un operatīvi pārbaudījusi arī Covid-19 seku pārvarēšanai piešķirto naudu. Izstrādāta stratēģija līdz 2025. gadam, kurā lielāks ir uzsvars uz lietderību un to, lai ieguvums būtu iedzīvotājiem. To reģionālajiem medijiem attālināti skaidroja valsts kontrolieris Rolands Irklis un iestādes padomes pārstāvji.

„Turpmāk lielāka uzmanība jāpievērš tam, lai valsts iestāžu un pašvaldību darbība ne tikai atbilstu normatīviem, bet būtu arī redzams ieguvums sabiedrībai,” uzsver valsts kontrolieris Rolands Irklis.

JĀRĪKOJAS BEZ KAVĒŠANĀS

Pēc pirmā gada šajā amatā R.Irklišs secina, ka VK ieteikumi kopumā tiek ieviesti, taču tas nenotiek ātri, turklāt dažkārt laiks un darbs tērēts lieki, jo ziņojumam par kādu situāciju nav bijis īsta pamata. Pērn izstrādāta jauna stratēģija, lai ieteikumi pēc

revīzijām tiktu ieviesti bez termiņa pagarinājuma. Jau iepriekš galvenokārt uzmanība pievērsta sistēmiskām revīzijām, mazākus resursus tērējot pārskatu atbilstības pārbaudēm. Pagājušajā gadā VK bijis pašnovērtējums, pēc kura radušies vairāki ieteikumi pārvaldībai. Šogad paredzēts starptautisks novērtējums.

JĀIZVĒRTĒ STINGRĀK

„Pēdējos gados darbs būtiski pavirzījies, veicinot lietderību,” atzina valsts kontrolieris. „Izstrādājot stratēģiju, skatījāmies, ko vēl optimizēt, lai lielāku uzmanību veltītu sabiedrībai svarīgajam. Lai lietas ne vien tiktu darītas pareizi, tas ir, atbilstoši normatīviem, bet lai valsts vai pašvaldības pakalpojumi būtu ekonomiski, produktīvi un efektīvi. Tāpēc rūpīgi jāizvērtē iesniegumi par termiņa pagarinājumu – uz to vajadzētu raudzīties stingrāk, un akceptts jādod tikai objektīvos gadījumos.”

PADARĪS REDZAMĀKU

No lielajām revīzijām, pēc ku-

rām sabiedrībai bijis nozīmīgs guvums, R.Irklišs min ieteikumus izglītībā, lai uzlabotu iespējas mācīties bērniem ar īpašām vajadzībām. Pie tā tiks strādāts arī turpmāk. Savukārt starp tā sauktajām operatīvajām revīzijām, kuru mērķis ir atrisināt akūtus jautājumus, pērn priekšplānā izvirzījās Covid-19 krīzes mazināšanai piešķirtās naudas pārbaudes. Pierādījies, ka rezultātu var sasniegt ātri.

Vēl viens būtisks stratēģijas virziens – publicitāte. „Ir domāts, kā padarīt mūsu darbu redzamāku,” skaidro valsts kontrolieris. „Ar revīzijas ziņojumu process vēl nebeidzas. Mērķis ir panākt, lai ieteikumi tiktu īstenoti. Iepriekšējā periodā tas izdarīts vairāk nekā 90% gadījumu, taču bieži vien vajadzēja izskatīt termiņa pagarinājumu. Tas nozīmē, ka problēma tiek atlikta, valstij radot zaudējumus. Revīzijas kļūst ietekmīgākas, ja ieteikumi sniedzas tālāk par konkrēto resoru. Tādēļ atsevišķa sadaļa veltīta tam, lai paplašinātu komunikāciju ar pārbaudī-

Šogad Valsts kontrole rīkos 16 nozīmīgas revīzijas.

- 2020. gada valsts pārvaldes reformas gaita saskaņā ar plānoto – vai tiek panākts iecerētais efekts.
- Zemes reforma – vai sagaidāms, ka tuvākajā laikā tā beigsies.
- Starpziņojums *Vakcinācija pret Covid-19 no valsts „piedāvājuma” puses.*
- Satiksmes ministrija un tās kapitālsabiedrības – vai tās efektīvi un likumīgi pārvalda nozares finansējumu un valsts kapitālu.
- Valsts politika civilajā aizsardzībā – vai tā var izveidot efektīvu civilās aizsardzības un katastrofu pārvaldīšanas sistēmu atbilstoši Eiropas Savienībā atzītajai labajai praksei un tiesību aktiem.
- Nacionālo bruņoto spēku personāla politikas efektivitāte.
- Atkritumu šķirošana un tuvākie uzdevumi bioloģiski noārdāmo atkritumu šķirošanā.
- Informācijas sistēmu pieejamība un e-pakalpojumi – vai varam uz tiem paļauties.
- Alūksnes novada pašvaldības rīcības ar naudu un mantu likumība un lietderība.
- Atvēršanas un noturības mehānisma plāns (situācijas izpēte finanšu revīzijā *Par Latvijas Republikas 2021. gada pārskatu par valsts budžeta izpildi un par pašvaldību budžetiem.*)
- Izmeklēšanas iestādes – vai var samazināt to skaitu un pārskatīt kompetenču sadali.
- Izaicinājumi pašvaldību personāla (cilvēkresursu) politikā, beidzoties teritoriālajai reformai.
- Pašvaldību dibināto ostu pārvaldība – vai tā ir likumīga, efektīva un produktīva.
- Bērni ar uzvedības problēmām un viņu ģimenes – vai tās var saņemt atbalstu.
- Valsts nekustamie īpašumi – vai Finanšu ministrija un SIA *Valsts nekustamie īpašumi* tos pārvalda mērķtiecīgi un efektīvi.
- Derīgo izrakteņu pārvaldība – vai tā ir ilgtspējīga.

to iestādi, valsts organizācijām, medijiem un pārējo sabiedrību. Izveidota rokasgrāmata, kurā ap-

kopotas atziņas un pieredze, kas palīdzēs mācīties no savām un citu kļūdām.”

INFORMĀCIJAI

- ◆ Pašvaldību rokasgrāmata (jaunā sadaļa par sociālā atbalsta sistēmu – <https://bit.ly/PasvaldibuRokasgramata>).
- ◆ Valsts kontroles ieteikumu ieviešanu var redzēt vietnes www.lrvk.gov.lv sadaļā *Ieteikumu ieviešana*.
- ◆ Jaunums – kas ēku drošumā mainījies pēc revīzijas (<https://bit.ly/PecRevizijasEkas>).

Kas nozīmīgs ir ieviests?

■ Sadarbībā ar Ekonomikas ministriju

- Izstrādāts un valdībā apstiprināts īpašs rīcības plāns. Viens no rezultātiem – kopš 2021. gada septembra finanšu institūcijas *Altum* aizdevumu programmā iedzīvotājiem ir pieejama nauda daudzdzīvokļu māju remontam.
- Novērsts risks, ka par ēku tehnisko stāvokli ilgi neuzzina ne dzīvokļa īpašnieks, ne apsaimniekotājs, ne būvvalde. Turpmāk daudzdzīvokļu mājās tehniskajai apskatei jābūt reizi desmit gados, jābūt atzinumam par to drošumu un darbiem, kas neatbilstības novērš. Tas pieejams Būvniecības informācijas sistēmā.

■ Sadarbībā ar pašvaldībām

- Iegūstot ziņas par ēku stāvokli, pašvaldības pēc revīzijas saplānoja konkrētus darbus, lai bojājumus novērstu. Piemēram, Ventspils novadā no 13 pārbaudītajām mājām piecās bijis skursteņu remonts, sešās nomainīti ūdens un kanalizācijas stāvvadi un guļvadi.
- Vairākās pašvaldībās iedzīvotāji no nedrošām ēkām, kurās ieguldīt naudu nav lietderīgi, pārvietoti uz citām (kopumā no 20 mājām Gulbenes, Saldus un Ventspils novadā). Pēc VK atzinuma Gulbenes pašvaldība šogad sāks būvēt trīs namu ar 48 dzīvokļiem.
- Publiskās pašvaldību ēkās (skolās, kultūras namos u.c.) regulāri konstatēti bojājumi, kas apdraud drošību. Noteikti vairāki uzdevumi: ēkas regulāri jāapskata, jāgatavo remontdarbu plāns.
- Iepriekš būvvaldes plānveidīgi un pēc savas ierosmes nepārbaudīja ēkas, kurās varētu būt drošuma risks. Tagad ir noteiktas ēku grupas, kurās riski ir lielākie, sagatavots darba plāns, kura izpilde tiks uzraudzīta.

Kā uzlabota ēku drošība

Valsts kontroles (VK) stratēģijā īpaša uzmanība pievērsta ēku drošumam, un ir radīts jauns rīks, lai ērti un uzskatāmi redzētu, kādi uzlabojumi pēc revīzijas ir ieviesti.

REGULĀRI PUBLISKOS

Turpmāk ikviens varēs redzēt, kā pārbaudītajai iestādei veicas noteiktajā laikā ieteikumus ieviest. „Valsts kontrole uzrauga katras revīzijas ieteikumu ieviešanu, lai iedzīvotāji saņemtu arvien labākus un jēgpilnākus valsts un pašvaldību pakalpojumus, kā arī lai dažādās nozarēs novērstu būtiskas nepilnības,” norāda VK padomes loceklis Edgars Korčagins. „Turpmāk pārskati par ieteikumu ieviešanu tiks regulāri publiskoti.”

Termiņš pēc revīzijas ir no pāris mēnešiem līdz pat vairākiem gadiem. Jaunajā rīkā informācija izklāstīta trīs blokos: kas revīzijā secināts, kādi ir ieteikumi un kas mainījies, salīdzinot ar situāciju pirms tam. To plānots papildināt ar ziņām par finanšu vai cita veida ietekmi (ietaupīta nauda, uzlabots process, mazināts administratīvais slogs u.c.).

LEDUS IR LAUZTS

Pēc revīzijas par ēku drošumu Ekonomikas ministrija un

„Viena no ilgstoši sasāpējušajām problēmām ir ēku drošība. Revīzijā daži risinājumi jau rasti, taču darāmā vēl ļoti daudz,” atzīst Valsts kontroles padomes pārstāvis Edgars Korčagins.

iesaistītās pašvaldības ieviesušas 97% ieteikumu. „Valsts un pašvaldību līmenī bijuši vairāki uzlabojumi, lai iedzīvotāji varētu justies droši gan savās mājvietās, gan publiskās ēkās,” turpina E.Korčagins. „Revīzija palīdzēja lauzt ledu un risināt ilgi sasāpē-

jušo ēku drošības problēmu, taču darāmā vēl ļoti daudz. Sadarbībā ar ministriju un pārbaudītajām pašvaldībām panākti būtiski uzlabojumi, un šo labo praksi vajadzētu ņemt vērā visām pašvaldībām.”

DAŽĀDI IEMESLI, KAS JĀNOVĒRŠ

Kā būtiskāko problēmu VK skata to, ka neviens nerūpējas par ēkām tā, kā noteikts likumos. Iemesli tam dažādi: nepietiekama iesaistīto izpratne par drošu lietošanu, būvvalžu neatkarības risks un metodikas trūkums, ēku apsaimniekotāju kvalifikācijas un kontroles neesamība, nepietiekami uzkrājumi un atjaunošanai vajadzīgās naudas nepiecieamība.

Ir dažādas metodes, kā uzraudzīt, vai revīzijas ieteikumi ieviesti pēc grafika un termiņa. VK vietnē ir arī publiska platforma, kurā redzami visi ieteikumi: gan ieviestie, gan neizpildītie. Revidētajām iestādēm ir pienākums VK par ieteikumu ieviešanu informēt.

SARUNA AR JUBILĀRI

Vienmēr romantiski

Kuldīdzniece Andra Brikmane ir mūzikas skolotāja Liepājas poproka mūzikas skolā un Zentas Mauriņas Grobiņas vidusskolā. 14. februārī, Valentīna dienā, viņai apritēs 25 gadi.

Pašlaik Andra ir bērna kopšanas atvaļinājumā un auklē meitiņu. Savulaik viņa beigusi Kuldīgas Centra vidusskolu un mūzikas skolu. Bakalaura grādu Liepājas universitātē ieguvusi kā pamatizglītības skolotāja, maģistra grādu – izglītības zinātnēs.

KAS IR VISSVARĪGĀKAIS?

„Sagaidot tādu pusapaļu skaitli, izjūtas ir citādākas, jo dzimšanas dienā būsim trijātā – es, vīrs un meitiņa, kura mums ir vienu mēnesi. Iespējams, ir citādāk arī tādēļ, ka kļūstu vecāka, un nedaudz to ietekmē situācija pasaulē. Uzskatu, ka pandēmijas laiks iemācījis novērtēt tos, kuri mums ir blakus. Novērtēt dzīves lielākās vērtības: ģimeni, draugus. Saprast arī to, ka nav vajadzīgas lielas balles, lai no sirds šādus notikumus nosvinētu. Pietiek ar mīļākajiem cilvēkiem un garšīgāko kūku.”

Dzimšanas dienas tiktot īpaši

Andra Brikmane, sagaidot iepriekšējo dzimšanas dienu.

gaidītas jau no bērnības: „Kad sākas februāris, esmu patīkami pacilāta, jo zinu, ka drīz pienāks mana diena, kas iekritusi Valentīna dienā, un tad ir dubults prieks un svētki. Vienmēr atskatos uz aizvadīto gadu – kas piedzīvots, cik daudz dzīve man sniegusi. Tāpēc šī tiešām ir ļoti īpaša diena.”

DIVI ZAĶI

Andra atklāj, ka nereti viņa tiek apsveikta sevišķi romantiski: „Valentīna dienas klātbūtne to padara brīnumaināku, un jūtu, ka arī pati atplaukstu – esmu sirsniņģāka un mīļāka. Bieži tieku sveikta ar skaistām puķēm, laba vēlējumiem. Pirms diviem gadiem no vīra saņēmu ļoti skaistu

dāvanu – pārsteiguma braucienu uz Čehiju. Par to viņš nebija teicis neko. Manu 23. dzimšanas dienu nosvinējām Prāgā. Tas bija tiešām romantisks ceļojums. Vīram teicu: „Esi nošāvis divus zaķus ar vienu šāvienu.” Šogad saistībā ar situāciju pasaulē gribētu pati sev uzdāvināt mieru. Tas arī viss, ko vēlos.”

Par vienu no jaukātajām reizēm viņa stāsta: „Kad vēl mācījos Kuldīgas Centra vidusskolā, man apritēja 16 gadu. Atceros, ka tieši bija Valentīna dienas balle. Tā šķita kā rikota man. Pulkstenim nositot vienpadsmit, zālē sapulcējās puīši, kuri mani sveica, uz krēsla paceļot augšā 16 reižu. Tas tiešām likās ļoti jauki un īpaši.”

Dzimšanas dienās Andrai galdā bijusi kūka vai picas: „Kad biju maza, bieži pasūtījām picu no *Stendera* picērijas vai nopirkām kūku. Gadiem ejot, par svētku ēdienu kļuvis suši.” Savukārt kā īpašu notikumu Andra min slēpošanu: „Iepriekšējā gadā nosvinēju, slēpojot Riekstu kalnā, un tā bija aktīvi pavadīta diena svaigā gaisā. Tādas aktivitātes gribētu pārvērst par tradīciju.”

IZAICINĀJUMIEM – JĀ!

Andra katru gadu izvērza jaunus mērķus: „Citus gadus tā bijusi uzstāšanās uz lielākas vai mazākas skatuves, kopīgi muzikāli

projekti, arī dažādas izglītības pakāpes. Ļoti vēlējos iegūt bakalaura grādu pedagogijā un to arī sasniegzu. Pagājušogad saņēmu arī maģistra grādu izglītības zinātnēs. Nākamie mērķi saistīti ar sevi un ģimenes pilnveidošanu, un tie kļūst arvien lielāki.

Atskatoties uz gadiem, varētu teikt, ka mans moto, iespējams, ir teikt izaicinājumiem *jā*. Lai gan ļoti svarīgi ir brīžiem teikt to lielo *jā*, vajag arī atcerēties par sevi un veselību – tikai tad, ja saudzēsi un novērtēsi sevi, varēsi turpināt doties uz priekšu un gāzt arvien jaunus kalnus. Vienmēr sakot *jā*, ir liels risks izdegt, tāpēc jāizsver varēšana neizdegot – sevi jāsaudzē.”

SKOLĒNI UN ĢIMENE

Iedvesmu Andra gūst no ģimenes un vaļaspriekiem, kuru viņai ir diezgan daudz. „Pirms tam, kad piedzima meitiņa, mani aizrāva skolotājas darbs Liepājas poproka skolā un Zentas Mauriņas Grobiņas vidusskolā. Tagad mani iedvesmo vīrs un meitiņa. Ar vīru mums ļoti patīk sēņot – to rudenī darām katru otro dienu, tāpat man patīk makšķerēt. No ziemas priekiem aizraujoša ir slēpošana.”

Amanda Gustovska
Andras Brikmanes
arhīva foto

MANAS ATZIŅAS

Šajā rubrikā mūspuses cilvēki, pabeidzot iesāktus teikumus, atklāj savas domas par dažādām vērtībām.

Paļāvībā palīdz ticības pieredze

Elmārs Derzāvis, Latvijas Eванģēliski luteriskās baznīcas palīgmācītājs-vikārs

◆ **Latvijā par vērtīgāko uzskatu cilvēku pieredzi, ar ko viņi dalās ar pārējiem.**

◆ **Latvijā man nepatīk...** Par to manas atziņas citam nederēs.

◆ **Kuldīgā visvairāk iepriecina pamatīgie notikumi, kuru rezultātā pilsēta sakārtojas, aug, mainās.**

◆ **Kuldīgā visvairāk apbēdina iesprūdušās, iestrēgušās lietas, kam ilgu laiku nav tālākas virzības.**

◆ **Mana lielākā vēlēšanās:** varbūt tas ir pārāk vienkārši, bet dzīvot šeit un tagad.

◆ **Man darbā vissvarīgākie ir cilvēki.**

◆ **Ja būtu jāmaina nodarboša-**

nās... Tik daudz jau ir darīts: dažādi darbi un amati. Un dzīve vēl ar visu to turpinās. Mūziku un valodas noteikti mācītos pamatīgāk.

◆ **Mans dzīves moto ir Mateja evaņģēlija 7. nodaļas 7. pants:** „Lūdziet, un jums tiks dots, meklējiet, un jūs atradīsiet, klausīniet, un jums atvērs!”

◆ **Noderīgākā mācība:** „Nečīksti, bet dari visu, ko spēj, un tad būs labi.”

◆ **Ja būtu jānododas uz neapdzīvotu vietu, kur līdzī var ņemt trīs lietas, es izvēlētos tukšneša oāzi un ņemtu nazi, šķiltavas un pledu vai tamlīdzīgu auduma gabalu.**

◆ **No saviem vecākiem mantoju izskatu – esmu tāds brangs kurzemnieks padevies. Daudz viņi devuši, un par to es varu pateikties, pateikties un vēlreiz pateikties. Lai viņiem miers mūžībā!**

◆ **Mani visvairāk iedvesmo cilvēku stāsti – no grāmatām, filmām, sarunām.**

◆ **Pandēmijas laikā brīžiem jutos kā uz vientuļas salas. It kā būtu viens pats savā pasaulē, bet tajā visā – arī Dieva sargāts un vadīts. Paļāvībā palīdz ticības pieredze. Esmu pārliecināts, ka būs labi.**

STĀRĶA VĒSTIS

Pa pieci

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 2. līdz 9. februārim piedzimuši desmit bērniņi: piecas meitenes un pieci zēni. Vecāki izvēlējušies vārdus Miķelis (diviem), Artūrs, Krišs, Roberts, Izabella, Katrīna, Terēze, Anna, Mia.

VIRTUVĒ

Liellopu gaļas ēdieni

Katrīna Spuleniec-Aišpura, uztura speciāliste

Lai uzturs būtu daudzveidīgs, svarīgi ēdienkartē iekļaut arī dažādus gaļas veidus. Šoreiz par liellopu gaļu. Tā ir diezgan dārga, tādēļ nav uzskatāma par pamatproduktu, tomēr gadās izdevīgi piedāvājumi, kad var nopirkt vairāk un saglabāt saldētavā. Jāatceras, ka gaļa, īpaši sarkanā, nav jāēd katru dienu un daudz.

Liellopu gaļa satur daudz olbaltumvielu, dzelzi un aminoskābes, tajā ir vērtīgais cinks un B grupas vitamīni. Jāizvēlas veselīgākie veidi, kā pagatavot: vārīt, sautēt, sutināt, cept cepeškrāsnī. Svarīgi nepievienot pārāk daudz taukvielu un ēst kopā ar dārzeņiem. Liellopu gaļa nav domāta tikai steikam vai kotletēm – tā iekļaujama ļoti dažādos ēdienos.

Liellopu gaļas strogonovs ar sēnēm

Vajadzēs: 500 g plānās šķēlītēs sagrieztas liellopu gaļas, 200 g plānā sagrieztu šampinjoni vai citu sēņu, 2 smalki sakapātus sīpolus, 2 daiviņas ķiploka, glāzi buljona, ¼ glāzes sarkanvīna, 300 ml skābā krējuma, 2 ēd.k. mīksta sviesta vai olīveļļas, 3 ēd.k. svaigi spiestas citrona sulas, 2 ēd.k. miltu, 2 ēd.k. auksta ūdens.

Kā pagatavot. Uz vidējas liesmas lielā pannā izkausē sviestu vai uzkarsē olīveļļu. Ieber sīpolus un ķiplokus, maisot cep, līdz tie mīksti. Pievieno sēnes, cep divas minūtes, noņem no pannas. Apcep gaļas šķēlītes – galvenais ir nepārcept. Pieliek ceptos sīpolus un sēnes, lej klāt buljonu, vīnu un citrona sulu. Ļauj uzvārties. Sajauc miltus un ūdeni, lai veidojas viendabīga masa (to ērti var izdarīt burciņā, visu sakratot). Liesmu zem pannas samazina līdz zemākajai pakāpei. Nepārtraukti maisot, pielej miltu maisījumu. Lēnām ļauj uzvārties, visu laiku maisot, līdz mērce ir bieza un gluda. Uzliek pannai vāku un turpina piecas minūtes vārīt. Noņem, ļauj padzist, pieliek skābo krējumu. Pasniedz ar griķiem, rīsiem vai kartupeļiem, neaizmirstot svaigu dārzeņu salātus.

Liellopu gaļas un ķirbju sautējums

Vajadzēs: 1 tēj.k. augu eļļas, 1 sīpolu, 1 ķiploka daiviņu, 1 ēd.k. karija pulvera, 1 tēj.k. Indijas garšvielu *Garam Masala*, 200 g liesas liellopu gaļas, sāli un piparus, 200 g ķirbja, 2 lielus tomātus, svaigu koriandru.

Kā pagatavot. Pannā uzkarsē eļļu, sagrieztus sīpolus cep minūtes piecas, līdz mīksti un zeltaini brūni. Pieliek sasmalcinātus ķiplokus un vēl pāris minūšu cep uz lēnas uguns. Pieber garšvielas. Atsevišķi apcep gabaliņos sagrieztu gaļu, līdz tā no visām pusēm brūna. Izņem no pannas un aplātu noliek malā. Sīpolu, ķiploku un garšvielu maisījumam pieliek kubiņos sagrieztu ķirbi, vienu daiviņu sagrieztu tomātu un 150 ml karsta ūdens. Visu uzkarsē, līdz vārās, uzliek vāku, samazina liesmu un atstāj vārties 20 minūtes, līdz ķirbis mīksts. Gaļu ieliek atpakaļ pannā un visu cep vēl piecas minūtes. Iemaisa vēl vienu sagrieztu tomātu un pieliek koriandru. Pasniedz ar grauzdētu maizi vai rīsiem.

NEDĒLAS VIESIS

„Gonka būs – Vulkāns brauc!”

Tā reiz tika runāts Kuldīgas motobraucēju aprindās. Pārsvārā 70. un 80. gados braucis pats, trenējis un motokluba *Zelta mopēds* un *Vulkāns* kodolu veidojis šī sporta veida entuziasts JĀNIS ZERNEVICS. Pērn Latvijas Motosporta federācija viņam pasniedza atzinības rakstu par mūža ieguldījumu, tostarp sacensībās *Zelta mopēds*. Tagad J.Zernevics ir pensijā, bet no motora rūkoņas tālu prom nav ticis, jo nu jātur īkšķi par autosportistiem: znotu Jāni un mazdēlu Jorenu Ikeriem.

„Lai pagātne nepazustu, feisbukā izveidota lapa *Vēsturiskais „Zelta mopēds”*, kurā ir informācija par personībām, sacensībām un rezultātiem,” saka motosporta entuziasts Jānis Zernevics.

Norunājam tikties redakcijā, un ierodoties Jānis paziņo: „Uz pratināšu esmu ieradies labprātīgi!” Pasmējami, skatāmies senās fotogrāfijas un runājam par motosporta ziedu laikiem Kuldīgā.

KULDĪGAS AMFITEĀTRIS

J.Zernevicam ir sāpīgi runāt par traģisko gadījumu 1991. gadā, kad viņa dēlu Jāni un vēl vienu puiku pie Mežvaldes notriecis dzērājšoferis. Dēlam motosportā būtu bijusi daudzsološa karjera, jo sava vecuma grupās viņš bijis līderu vidū: „Savulaik negribēju, ka dēls ar motosportu nodarbojas, bet, nākot no bērnodarza, ikreiz bija klāt, lai tik iedod viņam arī pagāzēt. Darbnīca toreiz bija garāzās Egļu ielā, kur atradās vecā slidotava.”

Savulaik Kuldīgā populāra bija tā sauktā Onkulišu trase Pārventā, kas dēvēta arī par amfiteātri, jo sacensībās notiekošo labi varējis redzēt no Ventas pretējā krasta. „Tā bija apgrūtināta vieta – zaļā zona. Strādājot *Lauktechnikā*, ievēlēja mani arī par deputātu Kuldīgas rajona Tautas deputātu padomē – biju tur divus sasaukumus. Strādāju ar jaunatnes lietām. Lai ļauj ierīkot mototrasi, uz vides dienestu gāju ar gudru rakstu par jaunatnes stiprināšanu fiziskajā kultūrā. Atļauju dabūju. Trase kļuva slavena. Tur notika arī vairāki Latvijas čempionāti.

Vēl interesants fakts, ka Kuldīgā ar motosportu nodarbojās vairāki brāļi: Edgars un Kārlis Vaivadi, Andris un Aldis Kalniņi, Pēteris un Andrejs Akermaņi, Juris un Ivars

Kovaļi, Andris, Jānis un Māris Raitumi. Braucēju bija daudz – visus jau nemaz nevar nosaukt.”

NO TROMPETES UZ MOPĒDA

Būdams astoņus gadus vecs, J.Zernevics pats izmēģinājis spēkus motosportā. „Bet pirms tam pamēģināju arī ritenbraukšanu. Kurš puika gan tā toreiz nedarīja? Gandrīz visi, jo bija iespēja braukt ar riteni. Ja labi trenējās, varēja riteni ņemt uz mājām. Taču ritenbraukšana pagāja nost, kad Kuldīgas tehnisko sporta veidu priekšnieks Jānis Raitums piedāvāja darboties pulciņā. Atceros pirmās sacensības Pārventas estrādē pa takām. Aizņemos mopēdu no Aivara Strautiņa, dabūju pirmo vietu un iekļuva komandā,” stāsta J.Zernevics.

„Tolaik gāju arī mūzikas skolā, spēlēju trompeti. Tur mani uzņēma uzreiz otrajā klasē, jo, vēl skolā neejot, šo to biju iemācījis nospēlēt. Reiz Maruta Rozīte tēvam pastāstījusi, ka es mūzikas skolu neapmeklēju. Mājās dabūju vēju, un bija jāizvēlas, ko darīšu. Noslīcos par labu tehniskām lietām.”

Skolas laikā J.Zernevics darbojies arī radioelektronikas pulciņā pie skolotāja Jāzepa Sauleslejas: „Taisījām radiodetektorus, vēlāk robotu. Mūsu darbi gāja pat uz Maskavas VDNH jeb Vissavienības tautsaimniecības sasniegumu izstādi.”

Ar nepacietību gaidījis, kad būs 16 gadu, jo tad varējis kārtot eksāmenu motocikla vadīšanai: „Tiesības noliku savā dzimšanas dienā – 15. jūnijā, ar prieku skrēju uz DOSAAF (Brīvprātīgo armijas, aviācijas un flotes veicināšanas biedrību – red.) un Jānim Raitumam teicu: „Ir man tās tiesības –

dod *moci!*” Iedeva arī, protams, lietot. Braucu līdz iesaukšanai dienestā.”

DAUDZIEM SKRŪVĒT NEPATIKA

Pirms tam Kuldīgā motoklubs bijis spēcīgs, bet, J.Zernevicam atnākot no Padomju armijas, viss bijis *iestīvējies*, un viņš sācis veidot *Zelta mopēda* klubu. „Vēl pabraucu sacensībās, arī Aizputes Misiņkalnā kopā ar brāļiem Kalniņiem, kuri *Iē* klasē bija neuzveicami. Viņi, dūšīgi veči, piespiež *moci* pie zemes, dubļi pa gaisiem! Bet es biju kā tāds salmiņš uz *moča*.”

Sākumā daudzi jaunieši vēlējušies motosportu izmēģināt. „Ieliku avīzē sludinājumu, atnāca ap simtu. Pirmā doma: „Kā ar visiem tikšu galā?” Bet puikas ātri atsijājās, jo vieniem trūka fiziskās izturības, citiem nepatika mopēdus skrūvēt – gribēja tikai braukt. Palika centīgākie, izveidojās komandas pamatkodols.”

J.Zernevicam ir arī stāsts par to, kā audzēkņiem dabūjis mopēdus: „Esot deputātos un darbojoties ar jaunatnes lietām, ir arī savas privilēģijas. Uzrakstīju vēstuli mopēdu rūpnīcai *Sarkanā zvaigzne*, vai nevar piešķirt brāķētos. Dabūjām ap trīsdesmit.”

Audzēkņi bijuši perspektīvi, mājās no sacensībām braukuši ar kausiem gan individuālajā, gan komandu vērtējumā, piemēram, Dainis Prūsis, Dzintars Linde, Dagnis Skuruls, Andris Rancāns, Kaspars Silenieks, Māris Gailītis un vēl daudzi citi. „Ar komandu bijām sacensībās Krievijā. Esam vairākkārtēji Latvijas čempioni. Jaunajiem bija klubs *Zelta mopēds*, bet lielajiem braucējiem – *Vulkāna* motoklubs, jo arī to nodibināju. Panākumu ziņā tas bija priekšgalā. Uz

sacensībām braucām ar zobārstniecības autobusu, pats sēdēju pie stūres. Bijām kā skabarga – par mums teica: „*Gonka būs – Vulkāns brauc.*””

Viss apstājies tad, kad notikusi traģēdija ar dēlu un trenera darbu motosportā J.Zernevics pārtraucis.

EKSKURSIJAS UN LIELĀ EGLE

Agrāk daudzus gadus Pilsētas laukumā un Rātslaukumā J.Zernevics ar speciālo tehniku cēlis augšā lielo Ziemassvētku egli, Pilsētas dārzā dīķī ielicis un izņēmis strūklakas mehānismu.

„Tagad esmu pensijā, bet no tehniskā sporta veidiem vaļā neesmu ticis. Meitas Līgas vīrs Jānis Ikers ir autosportists, tagad brauc arī mazdēls Jorens. Autosports ir dārgs. Spēju robežās palīdzu sameklēt sponsorus. Agrāk strādāju *Lauktechnikā* – apkalpoju dziļurbumu sūkņus saimniecībās, kolhozos. Reiz brīvdienās man zvana, ka visa ferma bez ūdens. Cenšos vienmēr izlīdzēt un pat Jaungadu esmu sagaidījis, sēžot uz akas vāka. Labais nāk atpakaļ – saņēmu sportam atbalstu arī no viņiem.”

J.Zernevics ilgi braucis par autobusa šoferi: „Man patika vadāt tūristus. Citi šoferi paliek autobusā, bet es devos ekskursantiem līdz apskatīt pils, muižas un citas interesantas vietas. Arī pats esmu piedāvājis maršrutu, piemēram, mājupceļā no sporta spēlēm braukt pa citu pusi un apskatīt to vai ko citu. Laikam jau cilvēkiem arī patika. Ir bijis tā, ka pārbraucu vakarā mājās, zvana priekšnieks Andris Zīverts un saka: „Jāni, tev rīt jābrauc. Viņi prasa tikai tevi.”

80. gados sacensībās Onkulišu trasē Kuldīgā startē Māris Gailītis un Jānis Zernevics (junioram te pieci gadi).

Jāņa Zernevica dēls Jānis sacensību brīdī deviņu gadu vecumā.

VIEGLATLĒTIKA

Gūst prasmes novada čempionātā

Kuldīgas novada sporta skolas atklātajās sacensībās vieglatlētikā U14 un U16 grupai piedalījušies 300 sportistu no visas Latvijas. Panākumi ir arī mājiniem.

U14 grupā 300 metros trešais bija Oliveris Reboks (48,34), viņš arī piektais 60 metros (9,11), ceturtais 300 m – Daniels Hildebrants (48,60). Tāllēkšanā pirmais bija Justs Skuruls (4,50 m), piektais – Harijs Munkevics (3,78 m). Lodes grūšanā pirmais – D.Hildebrants (9,30 m), bet otrs – J.Skuruls (9,12 m).

4x200 m stafetē zēnu koman-

dai pirmā vieta (D.Hildebrants, H.Munkevics, O.Reboks, J.Skuruls), otrā vieta meiteņu pirmajai komandai (Elza Kuzma, Dārta Šenhofa, Ksenija Kairiša, Elza Marisa Vikštremā), savukārt otrajai komandai – trešā vieta (Kristīne Grīnberga, Karīna Slaiviņa, Beāte Līdaka, Rūta Rebeka Jūrmale).

U16 grupā trīssoļlēkšanā ceturtais bija Kristens Viļums (10,77 m). 200 metros zēniem trešais – Aleksandrs Vaskops (26,82), meitenēm pirmā – Beāte Buka (26,84), bet ceturta – Nikola Demčenko (28,37). Lodes

grūšanā pirmais – Aleksis Prūsis (11,78 m).

4x200 m stafetē uzvarēja meiteņu pirmā komanda (N.Demčenko, B.Buka, Nora Skore, Keitija Jurševska), bet otrā vienība ierindojās trešajā vietā (Diāna Dzintara, Katrīna Gakina, Lienīte Supe, Alise Robežniece). Zēnu pirmajai komandai stafetē otrā vieta (Jānis Rūķis, K.Viļums, Edijs Vitomskis, A.Vaskops), bet otrajai – trešā (A.Prūsis, Dāvids Ķemeris, Maksimilians Brazovskis, Madars Blumbergs).

No Valmieras ar medaļām

Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņiem un trenerim Uģim Jocim izdevies starts *Sportland* kausa izcīņās trešajā posmā Valmierā.

3000 metros uzvarēja U.Jocis (8:50,09), bet viņa audzēknis Lauris Grīniņš bija otrs (8:50,81). Uģis bija arī trešais 800 m skrējienā (1:54,71). Lodes grūšanā piektā – Auce Mūrniece (12,73 m), vīriešiem septītais – Roberts Sorokins (12,95 m). U18 grupā trīssoļlēkšanā pirmā – Janita Antipina (11,18 m), viņa bija arī sestā 60 m barjerskrējienā (9,42).

BOČES SPĒLE

Ilgi gaidīta

Latvijas speciālajā olimpiādē (LSO) bočes spēlē, kurā Kuldīgā piedalījās četras komandas, mērķis bija noskaidrot uzvarētājus, kuri pārstāvēs Latviju sacensībās Berlīnē.

Pandēmijas dēļ dalībnieku bijis maz – sacentušies pārstāvji no Speciālā sporta centra (Kuldīga), Antūžu pamatskolas, Tukuma novada speciālās izglītības iestādes un Kuldīgas novada sociālā dienesta (ārpus LSO konkurences). Visus pretiniekus apspēlēt izdevās Speciālā sporta centra komandai, kurā startēja Alise Simsone un Ingus Jēgers. Otrajā vietā – sociālā dienesta komanda: Anita Cēpurīte, Kaspars Doniņš, Emīls Vakermanis.

Organizatore Nadija Strazdiņa saka paldies visiem palīgiem, sekretāram, tiesnešiem Ārim Pētersonam un Vitai Treilonei un sporta skolotājiem Harijam Gulbim un Andrim Kupčam.

Kuldīdznieki pēc bočes sacīkstēm: pirmajā rindā organizatore, trenere, Speciālā sporta centra vadītāja Nadija Strazdiņa, tiesnese Vita Treilone, otrajā rindā Alise Simsone, Anita Cēpurīte, Kaspars Doniņš, Emīls Vakermanis, aizmugurē Ingus Jēgers.

LABDARĪBA

Minies ar Arvi!

Šāds nosaukums dots Kuldīgas riteņbraucēja Arvja Sprudes labdarības pasākumam, kas kafējnīcas *Goldingen Room* stikla terasē Rātslaukumā sāksies 25. februārī 12.00 un beigsies 26. februārī 12.00. Arvis bez apstājas mīs velotre-

nažiera *Tacx Neo 2T* pedāļus. Akcijas mērķis ir savākt ziedojumus mūsdienīgam sporta inventāram speciālās pamatizglītības skolēniem Kuldīgas 2. vidusskolā, kur Arvis strādā par sporta skolotāju. Virtuāli braucienam varēs pievienoties riteņbraukšanas

programmā *Zwift*, notiekošo varēs redzēt feisbuka lapā *Team Arvis*, bet varēs atbalstīt arī klātienē.

Projektam *Mūsdienīgs sporta inventārs speciālās programmas skolēniem* varēs ziedot vietnē *Projektubanka.lv*. Nolūks ir savākt vismaz 1000 eiro.

TELPU FUTBOLS

Vīri neatlaižas

Spraigas spēles turpinās Kuldīgas novada atklātajā telpu futbola čempionātā.

Rezultāti: *Kabile* – *MKM mežs* 4:4, *Tukums 2000* – *Zvejnieks* 8:4, *Tukums 2000* – *Kabile* 10:4, *Kuldīgas novada sporta skola* – *Zvejnieks* 8:1, *MKM mežs* – *Alsunga* 3:3. Kopvērtējumā pirmo pozīciju ieņem *Tukums 2000* (22 punkti), otro – Kuldīgas futbola skola (16), bet trešo – *Kabile* (13).

Nākamās spēles hallē būs 12. februārī 14.00 *MKM mežs* – *Zvejnieks*, 15.10 *Zvejnieks* – *Alsunga*, 13. februārī 11.00 *Alsunga* – Kuldīgas futbola skola.

PLUDMALES VOLEJBOLS

Duets: Točs un Fokerots

Tapis zināms, ka pludmales volejbolists Edgars Točs turpmāk spēlēs kopā ar kuldīdznieku Kristianu Fokerotu.

2020. gada Eiropas U18 čempionātā Kristians, spēlējot ar Kārli Ābelīti, izcīnīja sudraba medaļu, bet pagājušajā gadā ar Gustavu Auziņu – ceturto vietu. Savukārt E.Točs spēlēja kopā ar Mārtiņu Pļaviņu un olimpiskajās spēlēs Tokijā izcīnīja ceturto vietu, pēc tam abi nolēma sadarbību pārtraukt. Jaunās komandas treneris būs Atvars Vilde, bet konsultēs novadnieks Aigars Birzulis. Pirmās sacensības paredzētas martā.

BASKETBOLS

Kurš gan uzvarēs?

Kārtējās spēles aizvadītas Kuldīgas novada atklātajā basketbola čempionātā.

Nākamās spēles sporta namā: 12. februārī 11.00 *Dēmons* – *Alsunga*, 12.20 *Blīdene* – *U35+*; 13. februārī 16.00 *Blice* – *Blīdene*, 17.20 *Alsunga* – *U35+*.

REZULTĀTI

U35+ – *Blice* 56:35. Komandā *U35+* rezultatīvākais ir Armands Zaķis (12 punktu), *Blicē* – Edgars Ziņģis (13) un Roberts Jansons (desmit). *Blīdene* – *Alsunga* 82:52. *Blīdenei* rezultatīvākie – Klāvs Šilbergs (27), Lauris Bergmanis (14), *Alsungai* – Alvis Siliņš (17).

SPORTA KALENDĀRS

- 11.II 13.00, 12.II 10.00 Kuldīgas manēžā (Dzirnavu ielā 13) – Latvijas čempionāts VIEGLATLĒTIKĀ U18 un U20 grupai.
- 12.II 10.00 Kuldīgas hallē (Piltenes ielā 25) – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ vīriešiem.
- 12.II 11.00 Kuldīgas sporta namā (Virvas ielā 13) – novada atklātais čempionāts BASKETBOLĀ.
- 12.II 14.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts TELPU FUTBOLĀ.
- 13.II 10.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 13.II 11.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts TELPU FUTBOLĀ.
- 13.II 16.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts BASKETBOLĀ.
- 13.II 18.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts FLORBOLĀ 2. līgā: *Vārme* – *NND*.
- 15.II 18.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ vīriešiem.
- 16.II 20.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāta spēle TELPU FUTBOLĀ virslīgā: *Nikers* – *Kengaroos*.
- 19.II 10.00 Skrundas vidusskolas sporta zālē – STRĪTBOLA turnīrs.
- 19.II 11.00 Kuldīgas hallē – Latvijas VOLEJBOLA federācijas kausa izcīņa U19 grupas meitenēm.
- 19.II 19.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts TELPU FUTBOLĀ virslīgā: *Nikers* – *Nica/OtankiMill.eu*.
- 20.II 10.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts VOLEJBOLĀ sievietēm.
- 20.II 11.00 Kuldīgas sporta namā – novada atklātais čempionāts BASKETBOLĀ.
- 20.II 14.00 Kuldīgas hallē – novada atklātais čempionāts TELPU FUTBOLĀ.
- 25.II 20.00 Kuldīgas hallē – Latvijas čempionāts FLORBOLĀ 1. līgā: *Kuldīga/KNSS* – *Ogres vilki*.
- 26.II 10.00 Kuldīgas sporta namā – fināls Kuldīgas novada čempionātam VOLEJBOLĀ vīriešiem.
- 26., 27.II 10.00 Kuldīgas hallē – Latvijas komandu čempionāts GALDA TENISĀ.

PASĀKUMI

KULDĪGĀ

Mākslas namā

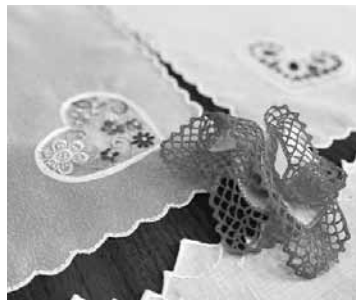
16.II 16.00 ceļotmīļotāju tikšanās ar Lieni Beieri. Kādreizējā kuldīdzniece aizraujas ar pasaules apceļošanu. Šogad iznākusi viņas grāmata *Ko domā tropu meitene jeb Cilvēks valsts veidolā*. Liene nesēn atgriezies no ilgāka ceļojuma pa Brazīliju, stāstīs par dažādiem galamērķiem, sastapto cilvēku temperamentu, dalīsies pieredzē, ko ņemt vērā, ceļojot vienatnē. Pasākums tiks translēts Kuldīgas bibliotēkas feisbuka lapā. Līdz 20.II laikmeiģīgās mākslas izstāde *Pilot LMA x Art Vilnius'21*, līdz 28.II *EEZ un Norvēģijas granti Latvijā*.

Kultūras centrā

14.II 18.00–22.00 Valentīndienas pastaiga *Mīlestībai pa pēdām*, šķērsojot Alekšupītes tiltiņus no kultūras centra līdz dīķim pie tiesas nama vai otrā virzienā. Būs gaismas objekti,

izgaismoti romantiski skati. 4.III 19.00 režisora Kārļa Anitena monoizrāde *Liftā un ratiņos* – personīgs ceļojums viņa dzīves līkločos pandēmijas laikā.

Bibliotēkā

Līdz 25.II jauna izstāde – rokdarbnieces Lūcijas Zahares izšuvumi. Pensionētā skolotāja ir Kuldīgas slavenākā izšuvēja, nodarbojas ar to vairāk nekā 50 gadus. Literatūras izstāde *Dziju spēle tavās rokās* (adījumi un citi rokdarbi), 16.–28.II *Pa*

zaļo grāmatu taku pretī pavasarim. 23.II 16.00 lasītāju klubs, 24.II 19.00 (vietnē Zoom) diskusiju klubs *Plaukts*. 25.II 11.00 jauno grāmatu rīts.

Novada muzejā

Līdz 6.III izstāde *Valdziņu pa valdziņam* par rokdarbu kopas *Čaupe* desmit gadu darbību. Līdz 3.IV gleznotāja Kārļa Grūbes darbi izstādē *Atgriešanās Kuldīgā*.

Kinozālē

13.II 14.00, 14.II 17.00, 15.II 17.20, 16.II 19.30 un 17.II 17.30 ģimenes filma *Mans vilks* (Francija). Astoņga-

dīgā Viktorija ar tēvu pārceļas no pilsētas uz dzīvi kalnos. Pastaigas laikā gans uzdāvina meitenei kucēnu, kas kļūst par viņas labāko draugu. Tikai vēlāk ģimene sāk saprast, ka no jaukā vilnas kamoliņa izaugs bīstams plēsoņa. Taču īstai draudzībai nav robežu. Režisors – Denī Imbērs. Lomās: Vinsents Elbāzs, Šanna Keila, Marī Žilēna, Ēriks Elmossino u.c.

13.II 16.00, 14.II 19.00, 15.II 19.20, 16.II 17.00 un 17.00 19.30 romantiska komēdija *Precēsīsimies!* (ASV). Režisore – Keita Koīro. Lomās: Dženifera

Lopesa, Ouens Vilsons, Maluma u.c. Popmūzikas superzvaigznes un seksīgākais pāris Keta Valdesa un Bastians gatavojas apprecēties visas pasaules acu priekšā tiešraidē. Kad līgava mirkli pirms notikuma uzzina, ka līgavainis bijis neuzticīgs, viņa nolemj apprecēties ar Čārliju – svešinieku no skatītāju pūļa. Vai cilvēki katrs no savas pasaules var izveidot nākotni, kurā iederētos abi?

SKRUNDĀ

Kultūras namā grupas *Diapazons* koncerts *Ar mīlestību...* no 12.II PĀRCELTS uz 12.III.

25.II 19.00 koncertā *Sakrītība* tikšanās ar aktieri Andri Buli (dzeja) un Maīsu Pavītolu (mūzika).

Antuļu bibliotēkā februārī seno fotogrāfiju izstāde *Skruna, ļaudis, sadzīves tradīcijas un godi 20. gs. pirmajā pusē*.

PAGASTOS

ALSUNGĀ

Kultūras namā līdz 5.III villdrānu izstādē – suitu rokdarbu pulciņa *Kangas*, Jūrkalnes aušanas pulciņa, Tautas lietišķās mākslas studijas *Liepava* un *Rīdze*, kā arī individuālo meistarību darbi.

Bibliotēkā februārī Augusta Raģeļa fotogrāfijas, grāmatu izstāde *Latvija Otrā pasaules kara gados* un dāvinājumā saņemto reto grāmatu un periodisko izdevumu ekspozīcija.

Tējas namiņā Sappotava 11.–16.II 18.00 *Amora pasts*. Var atnest dāvanīņu draugam vai draudzenei, kaimiņam vai kaimiņienei, un tā tiks nodota. Tālr. 27867749 (Lāsma Ungurjana).

Saldenīka Māra Lejas minidiorāmas *Kara un sadzīves ainas modelismā*.

Keramiķes Intas Mednieces darbi.

ĒDOLĒ

Izstādei *Mana māja, mana sēta, mana pils* foto vēl var iesūtīt e-pastā: inese.pirke@kuldigai.lv.

Pie kultūras nama 19.II 12.00 pasākums *Meteņi brīvdabā*.

GUDENIEKOS

Kultūras namā Ainas Stebules rokdarbi.

Basu bibliotēkā Zaigas Gulbes *Baltās gaismas* – dzeja uz koka ripām.

KABILĒ

Bibliotēkā februārī saldenīka Māra Lejas minidiorāmas *Kara un sadzīves ainas modelismā*. Tās ir sižetiskas kompozīcijas ar cilvēku un dzīvnieku figūrām, celtnēm, tehniku un dabas objektiem noteiktā mērogā. M.Leja modeļus veido kopš jaunības, bet minidiorāmas – astoņus gadus pēc modelistu izstādes Latvijas Kara muzejā, kur laikietilpīgā un aizraujošā nodarbe iepatikusies. Ir minidiorāmas, kas tapušas pēc LTV seriāla *Sarkanais mežs* un citām kara filmām.

Senci pirmdienās 17.30 šūšanas kursi. Var pieteikties (tālr. 28666099) gan cilvēki ar priekšzināšanām, gan iesācēji, tikai vajadzīga sava šujmašīna.

KURMĀLĒ

Izstāžu zālē iedzīvotāju fotogrāfijas *Kurmālnieki Latvijai*. Sveču izstāde,

ko arī veidojuši paši. 18.II 17.00 ziepju darbnīca, pieteikties pa tālr. 29257707. 12.III 18.00 atmiņu vakars *Mēs tiekamies laikā, kad...*: prezentācija un stāsti par Kurmāles skolām, Ilzes Lailas Purmalietes un Antas Eņģeles koncerts. Pieteikties kultūras organizatorei, tālr. 29257707. Līdz 18.II jāpiesakās, ja vēlas braukt uz Liepājas teātra izrādi *Vairāk par dzīvi/Teātris* 12.III.

LAI DOS

Laidu bibliotēkā līdz 25.II Dagnijas Grundbergas radošo darbu izstāde *Mana meditācija*.

Sermītes bibliotēkā sveču un svečturu izstāde.

Laidu muižas labajā spārnā 1.III 17.00 ziepju liešanas darbnīca, tālr. 29604482.

Var jau gatavoties senioru pēcpusdienai *Dress code: old, rich style (Apģērbā – veco un bagāto stils)*, kas notiks 17.III 15.00. Vieta tiks precizēta.

NĪKRĀCĒ

Bibliotēkā grāmatu izstāde *Mīlestība dzejā*. Dagnijas Grundbergas fotogrāfijas *Mirkļi*.

Atpūtas centrā mākslas entuziasta, novadnieka Mārtiņa Pizika krāšņās gleznas: tuvākā apkārtnē, ziedi, citas dabas ainas. 12.II 19.00 Valentīndie-

nes koncertā – grupa *Zēni no kultūras nama*. Līdz 13.II (ieskaitot) konkurss *Atpazīsti mazo Amoru*. Nīkrāces feisbuka lapā fotokolāžā jāatpazīst desmit pagasta iedzīvotāji bērniņbā. Atbildes jāšūta īsziņā pa tālr. 26109471, mesendžera ziņā feisbukā vai e-pastā: dana_tihomirova@inbox.lv, 14.II 14.00 tiešsaistē tiks izlozēti desmit veiksminieki.

PADURĒ

Bibliotēkā liepājnieces Valdas Zariņas fotogrāfijas, sociālajos tīklos februāra jubilāru grāmatu apskats *Notraus putekļus*.

Pie Padures klēts 13.II 16.00–17.00 Valentīndienas pēcpusdienu *Mīlestības pieturā* ar muzikantu Māri Blāzi.

PELČOS

Bibliotēkā studijas *Kuldīgas paletes* gleznu izstāde *Atmiņu atspulgi* un grāmatas par tēmu *Silto kaķu mēnesis*, lasītāju un bibliotekāru akcija *Selfijs ar mājdzīvnieku un grāmatu* (sūtīt e-pastā: pelci.biblioteka@kuldigai.lv.)

RAŅĶOS

Bibliotēkā Vizmas Hartmanes gleznas un literārā izstāde *Mīlestība*. **Pasākumu zālē** 18.II 19.00 Laidu amatiereteātra izrāde pēc Ritas Missū-

nes lugas *Nopietni kā anekdotē*. Pieteikties līdz 15.II pa tālr. 29359243. No 18.II līdz marta beigām Valentīndienas noskaņās kāzu kleitu izstāde. 6.III 16.00 Andra Baltača koncertstāsts *Es būšu klāt* kopā ar mūziķi Aldi Kisi.

RUMBĀ

Bibliotēkā un feisbuka lapā jaunākā literatūra.

Bukaišos literatūras izstāde *Grāmātās staro mīlestība*. 4.III 18.00 Andra Akermana koncerts *Tik dēļ jums*, pieteikties pa tālr. 20251385.

Visos ciematos (Ventā, Mežvaldē, Rumbeniekos, Novadniekos un Ēdās) 12.–14.II spēle *Tev pienācis pasts*. Vairāk: www.rumbaspagasts.lv.

RUDBĀRŽOS

Bibliotēkā vietējo un novadnieku fotoizstāde *Mani Rudbārži 2021*, izstādes feisbukā: *Grāmatu jaunumi februārī, Jubilāri un grāmatas*.

Kultūras namā izstādē *Krāsu spēles* Rudītes Tiļļas darbi abstraktās krāsu pludināšanas tehnikā. 12.II 12.00 radošā darbnīca *Tava fotogrāfija uz koka* (ieteikties pa tālr. 22470402). 26.II 15.00 Laidu amatiereteātra izrāde *Nopietni kā anekdotē*.

Pie muižas 3.III 13.00 sāksies pārgājiens *Oskaram Kalpakam pa pēdām*.

Līdz 25.II pieteikties pa tālr. 26261729 vai e-pastā: inese.ozolina@kuldigaspagasts.lv.

SNĒPELĒ

Bibliotēkā fotogrāfu grupas *Liepājas pozitīvs* izstāde *Bez maskas*. Līdz 19.II feisbukā jaunākās grāmatas.

TURLAVĀ

Bibliotēkā keramiķes Intas Mednieces un grāmatsējējas Ilvas Valdmanes darbi, stikla mākslinieces Kristīnas Sunepas-Celmiņas un metālmāksliniece Igo Celmiņa izstāde *Ceļā*.

Ķikuru bibliotēkā izstāde *Rokdarbu tehnikas*.

VĀRMĒ

Bibliotēkā fotoizstāde *Atveriet durvis. Toreiz/tagad*. 25.II visu dienu lasīšanas veicināšanas pasākums *Lielais lasis* un grāmatu izsniegšana. 25.II 10.00 feisbukā tiešraide *Piektās dienas pasaku rīts kopā ar Kroksīti*. **Pamatskolas zālē** 13.II 15.00 Bauskas Tautas teātra izrāde *Laulību līgums* – Intas Baltgalves versija par Vladimira Gorbaņa darbu *Nezināmais lielums*, režisore Ināra Hegenbarte. 5.III 15.00 Vānes amatiereteātra izrāde *Vieglu garu* – pārpratumu pilns svētku laika stāsts.

PATEICĪBAS

Sirsniņš paldies KCV direktorei Brigitai Freijai un pedagogu kolektīvam par jauko apsveikumu manā jubilejā.

Pensionētā skolotāja Dzita

Sirsniņa un mīļa pateicība maniem bijušajiem audzēkņiem (1981. g.) par skaisto un dāsno pārsteigumu manā jubilejā.

Audzinatāja Dzidra

PĀRDOD

Atjaunotu **MĀJU** Kuldīgā, Stendes ielā 25, 130 000 EUR. Tālr. 2244 7206.

SILTUMNĪCAS. Tālr. 26211050.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (210 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (85 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 207 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; sausu skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

SKĀBSIENU, cena ar iekraušānu: 15 EUR/rullis. Tālr. 26516144.

KVIEŠUS. Tālr. 29568938.

Svaigas **RENĢES**, pievedīšu pie mājām. Tālr. 24914134.

11 mēn. vecas brūnas **DĒJĒJVISTAS**. Bez maksas piegāde, pērkt 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

DAŽĀDI

ŠIFERA JUMTU maiņa un remonts. Tālr. 29190120.

SILTINĀM mājas ar ekovāti, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

REMONTĒJAM dzīvokļus, siltināšanas darbi, koka karkasa montāža, jumta darbi, materiālu piegāde. Tālr. 25300993.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsma dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Tīra **DZĪLURBUMUS**. Tālr. 29296723.

PĒRK

Nelielu **ZEMES GABALU** Kuldīgā, var būt ar ēku. Tālr. 25366612.

Vēlos iegādāties **NEKUSTAMO ĪPAŠUMU**, arī bez remonta. Samaksa uzreiz. Tālr. 24942347.

Iegādāšos apdzīvojamo **PRIVĀTMĀJU** Kuldīgā vai rajonā. Var piedāvāt arī 3 ist. **DZĪVOKLI**. Tālr. 28721053.

DZĪVOKLI Kuldīgā. Tālr. 29531330.

DZĪVOKLI Kuldīgā, 2–3 istabas, var būt remontējams. Tālr. 20268559, 29704870.

Pērk vai nomā **LAUKSAIMNIECĪBAS ZEMI** (arī aizaugušu u.c.). Tālr. 28963556.

Investīciju fonds pērk **MEŽU ĪPAŠUMUS**, cirsma un **LAUKSAIMNIECĪBĀ** izmantojamās zemes. Tūlītēja samaksa, ātra īpašuma izvērtēšana. Tālr. 25396390.

Pērku **MEŽUS**, cirsma, jaunaudzes, izcirstus meža īpašumus, arī mežu īpašumus ar liegumiem. Tālr. 28162828.

MAZDĀRZIŅU Kuldīgā. Tālr. 29794000.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Nopirkšu **MOTOCIKLU** Jawa vai Iž 49. Interesē arī rezerves daļas un dokumenti. Tālr. 27802708.

TRAKTORUS, piekabes. Tālr. 25357742.

Visu veidu **PADOMJU TEHNĪKU**: kombainus *Niva, Jeņisej*; automašīnas *GAZ, ZIL, MAZ, KamAZ, KrAZ*; kāpurķēžu traktoros *DT-75, 74, T130, T150, T170*; ritenītraktoros *T150, T40AM, MTZ 80, 82, JuMZ*. Ekskavatorus *EO*. Tūlītēja samaksa skaidrā naudā. Tālr. 27347347.

MEŽUS, cirsma, malku. Tālr. 26544462.

Zis **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *Valinda* **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

VAJADŽĪGI

Vajadzīgi **ZĀĢERI** (krūmu zāģēšanai). Naudu izmaksā piektdienās, 35 EUR/dienā! Elvis Steinbergs. Tālr. 23202731.

LĪDZJŪTĪBAS

*Aiztecēja mans mūžiņš
Kā dzīparu kamoliņš;
Te satīnu savas dienas,
Ij baltās, nebaltās.*

/T. dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Mārietei Kņazei, audzētūvu mūžībā pavadot.
Kolēģi

Man pietrūks mūsu bišu sarunu...
Skumstu līdzī piederīgajiem, atvadoties no MAIGŅA EMARA. Lai gaišs ceļš mūžībā!

Māris Ziverts

Skumstam līdzī sievai un meitām, JĀNI HEIDEMANI pēdējā gaitā pavadot.

Bijušie darbabiedri skaitļotājos

*Cik gājums garš – nav izmērīts,
Cik bagāts bijis tas – nav svērts.
Bet mūžs ir pateicības vērts.*

/V.Kokle-Līviņa./

Pieminot patiesi labestīgo, strādīgo kolēģi JĀNI HEIDEMANI, visdziļākā līdzjūtība ģimenei.

Zobārstu kolektīvs

*Kad vakaram tavam vairs neaust rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*

/B.Senkēviča./

Valdiņ, izsakām tev un tuviniekiem dziļu līdzjūtību, JĀNI mūžībā pavadot.
Tavi bijušie kolēģi

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām līdzjūtību Heidemaņu ģimenei, JĀNI mūžībā pavadot.

Gaismas ielas 9. mājas 3. sekcijas kaimiņi

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./

Skumjās esam ar tevi, Valdiņ, vīru JĀNI mūžībā pavadot.

Līnīdejotājas

*Jau atkal viena zvaigzne
Tur augšā šonakt dziest.
Sirds, visu atdevusi,
Beidz priecāties, beidz ciest.*

/A.Štrauss./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Artim Rozītim ar ģimeni, tēti mūžībā pavadot.

Stendera kolektīvs

*Atkal, zeme, tava velēna vaļā tiek
klāta.
Atkal viena dziesma līdz galam
izdziedāta.*

/I.Ziedonis./

Arti, izsaku līdzjūtību tev un ģimenei, tēti zaudējot.

Līvija

*Aiz katra paliek dzīve
Un pasacītais vārds,
Bet atmiņas tik dārgās
Sirds ilgi saglabās.*

/M.Jansone./

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem, GUNTI ROZĪTI mūžībā pavadot.

PVD Dienvidkurzemes pārvaldes kolektīvs

*Reiz nozied viss, kam dzīves
krāšņums dots,
Tik paliek mūžs, ar darbiem
vainagots.*

/K.Sausnītis./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību GUNTA ROZĪŠA tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.

LVB Kuldīgas nodaļas veterinārārsti

*Un pēkšņi manā skanošā dārzā
Kādu rītu ir ienācis klusums,
Tik negaidīts un tik spalgs.*

/B.Saulītis./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Marutai Rozītei un ģimenei, no GUNTA atvadoties.

E.Vīgnera Kuldīgas mūzikas skolas kolektīvs

*Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa
sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās
mirkst
Un tukšas kā klajums kļūst mājas.*

/A.Vējāns./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību skolotājai Rozītei Marutai, vīru mūžībā pavadot.
Kora klases meitenes un viņu vecāki

*Ilgu mūžu nodzīvoju,
Daudz darbiņu padarīju;
Lai nu viegli Zemes māte
Pārkļāj savu paladziņu.*

(T. dz.)

Izsaku dziļu līdzjūtību Marutai Rozītei un Artim Rozītim, vīru un tēvu mūžībā pavadot.

Agate Ziverte

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/S.Kaldupe./

Izsakām līdzjūtību Marutai Rozītei un piederīgajiem, GUNTI mūžībā pavadot.

Valija, Velta Š.

Visdziļākā līdzjūtība Marutai Rozītei un viņas mīļajiem, GUNTI mūžībā pavadot.

Dace Solodova

*Dieviņš deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma,
Mīļi vārdi, labi darbi –
Tie palika šai saulē.*

/T. dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Marutai Rozītei un ģimenei, GUNTI ROZĪTI mūžībā pavadot.

Mazo ģimene

*Tā es aizeju projām pa staru,
Kādu dziesmu atstājot jums.
Ko gan vēl es novēlēt varu?
Varbūt zvaigzni,
Kas debesis skumst.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Marutai Rozītei un Arta Rozīša ģimenei, GUNTI mūžībā pavadot.

Džineta, Kaspars, Barbara, Dāvis,
Dzintra, Miervaldis

*Tāpat būs arī ar mirušo augšām-
celšanos. Sēts top iznīcībā un
uzmodināts neiznīcībā. Sēts top
negodā un uzmodināts godībā;
sēts top nespēkā, uzmodināts
spēkā.*

/1. kor. 15:42–43./

Eviņ, esam kopā ar tevi un tavu ģimeni, pavadot mammu un mūsu mīļo māsu INTU Dieva valstībā.

Draudze KING OF GLORY

*Gan zināju tās dieniņas,
Kad bij' iet darbiņā.
To dieniņu nezinašu,
Kad būs iet aizsaulē.*

/T. dz./

Izsakām līdzjūtību INTAS GOTFRIDSONES tuviniekiem.

Bijušie kolēģi Krājbankā

Dziedniece Sāra

- Dziedināšana
- Pareģošana
- Atbrīvošana no dažādām atkarībām (alkohola, azartspēlēm u.c.)

Tel. pierakstam 26381988

Pieņems Kuldīgā 15. februārī.

Sertifikāta Nr. 67

Esī mūsdienīgs!

www.307.lv

Sludinājumu laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora

307.lv

Viss par reklāmu **Kurzemniekā!**
Tālrunis **63324881.**

VĀRDADIENAS

No 13. līdz 20. februārim

- 13. Malda (318), Melita (335)
- 14. Valentīns (2077)
- 15. Alvis (195), Olafs (481), Aloīzs (144), Olavs (16)
- 16. Jūlija (8977), Džuljeta (112)
- 17. Donats (170), Konstance (44)
- 18. Kora (16), Kintija (373)
- 19. Zane (5509), Zuzanna (42)
- 20. Vitauts (583), Smuidra (26), Smuidris (5)

Populārākie: Jūlija un Valentīns.

Angliski izrunā Zein

Zane Gusta, liepājniece, tūrisma uzņēmēja, pasniedzēja:
 – Vecākiem bija divi vārdi, kurus viņi gribēja man dot. Mamma un vectēvs gribēja saukt par Annu, taču tētis – par Daci. Nezinu gan, kā viņi nonāca līdz vārdam Zane, jo tāds nebija viņu izvēlēto sarakstā, taču esmu priecīga un nekad citu neesmu gribējusi. Latvijā man nekad nav bijušas problēmas, ka kāds manu vārdu sajauktu vai izrunātu ne tā, taču, kad biju ārzemēs, gan piedzīvoju kuriozu. Tur vārds Zane, kā to raksta latviski, tiek izrunāts tāpat kā vīriešu vārds Zeins, kas galvenokārt ir tāds rokmužiķu vārds. Arī maniem ārzemju draugiem ir grūti to izrunāt – viņi mani sauc vai nu par Žannu, vai kā citādi. Iesaukas gan nav bijušas, jo vārds ir tik īss, ka neprasās neko izdomāt, kā tas ir ar garākām vārdiem, piemēram, Elizabeti vai Emīliju. Drīzāk tuvinieki mēdz to pagarināt, saucot mani par Zanīti.

Amanda Gustovska

JOKI

Tiesnesis oligarham:
 – Kāpēc jūs noalģojāt tik jaunu advokātu?
 – Esmu pārliecināts, ka mans process krietni ievilksies.
 *****
 – Jūsu slimības galvenais cēlonis ir alkohols.
 – Paldies, dokter! Jūs esat pirmais ārsts, kas visu vainu nenoveļ tikai uz mani.
 *****
 Noziedznieki izšāva uz muitnieku. Taču bija maiņas beigas, un lodes iestrēga kabatās sabāztajās banknotēs.

PĒRKAM
 Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:
 • Veicam bezmaksas konsultācijas;
 • Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
 • Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsā
 Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
 www.metsaforest.com/lv

Jaunumi arī portālā
 www.kurzemnieks.lv!

VIRTUVĒ

Lai bērnam garšo un ir veselīgi

Viena no galvenajām mazu bērnu vecāku rūpēm ir tā, kā viņus pabarot gan veselīgi, gan garšīgi. Saistībā ar ēšanu parasti ir daudz sarežģījumu: no dažiem produktiem bērns atsakās, pārāk maz vai daudz pieņemas svarā, ir alerģija vai uztura nepanesība. Tādēļ svarīgi zināt galvenos pieturas punktus, lai saprastu, ka mazais ēd pilnvērtīgi.

PRODUKTU DAŽĀDĪBA

Lai varētu teikt, ka uzturs ir pilnvērtīgs, tam vajadzētu būt dažādam – pārstāvēt visu grupu produktus. Nav jāsatraucas, ja vienā vai vairākās dienās neizdodas piedāvāt visas grupas, jo uz to jāskatās ilgākā laikā, piemēram, nedēļā. Labs palīgs dažādības novērtēšanai ir uztura piramīda, kas parāda proporcijas, kuri produkti jāiekļauj vairāk un kuri mazāk.

Svarīgi, lai bērna uztura pamatu veidotu graudu produkti, īpaši pilngraudu, kā auzu un citu pārslu biezputra, griķi, rīsi, putraimi, rudzu maize. Jāuzmanās no saldinātajām brokastu pārslām un balto miltu izstrādājumiem. Tie satur daudz cukura un maz šķiedrvielu. Katrā ēdienreizē jāiekļauj arī dārzeņi. Ja bērns atsakās no salātiem, dārzeņus var piedāvāt kā uz kodu starp ēdienreizēm – ja tie būs sagriezti un nolikti uz galda, gan jau tiks arī apēsti. Bērnā svarīgi uzņemt liesus olbaltumvielu produktus – piena produktus, gaļu, zivis, olas, kā arī labos taukus – tie atrodami avokado, sēklās, riekstos un olīveļļā. Protams, izvēle atkarīga no bērna vecuma un veselības. Ja kaut ko nedrīkst ēst, tad cits jāliek vietā. Jāvēro veselība un attīstība, vajadzības gadījumā konsultējoties ar ģimenes ārstu.

IZDOMA RECEPTĒS

Mazie mēdz būt izvēlīgi ēdāji,

īpaši tad, kad jau sākuši gaitas bērnudārzā. Vecākiem jābūt ļoti pacietīgiem un izdomas bagātiem – nevajag spiest ēst, jo tā var radīt vēl lielāku pretestību. Jāmēģina atrast kompromisu – dažādas receptes, kurās veselīgos produktus var ieslēpt. Tādi ēdieni ir dārzeņu biezeņzupa, kotletes, kurās gaļa papildināta ar rīvītiem dārzeņiem, smūtiji vai kokteiļi uz piena produktu un ogu bāzes, dažādas pankūkas, ne tikai no kviešu miltiem vien. Arī našķus var pagatavot mājās, tā samazinot cukuru un nevēlamos taukus. Ir vērts eksperimentēt un ēdienu gatavot kopā ar bērniem. Sākumā viņi ir piesardzīgi, bet, ja pie dažādām garšām būs pieraduši, tad ēdīs.

Svarīgi ir bērnam piedāvāt mājās gatavotu, svaigu ēdienu, nevis pusfabrikātus.

VECĀKU PIEMĒRS

Bērni vecākus kopē, tādēļ ir ļoti svarīgi, ka arī vecāki ēd veselīgu pārtiku. Tas var būt nogurdinoši, tomēr ir būtiski atkal un atkal pie galda sēsties kopā ar bērnu un rādīt piemēru, ka arī jūs ēdat dārzeņus un citus veselīgos produktus. Jāatceras,

ka arī našķiem ir savs laiks, tomēr pamatā jābūt vienkāršam, bet pilnvērtīgam uzturam. Nevajag padoties un iedot našķi, lai bērns apēd vismaz kaut ko. Tā vietā var dot augļus vai oga. Vecākiem jārada piemērs un stingra nostāja.

Ēšanas nozīmi nevajag arī pārspīlēt un visu laiku par to uztraukties. Jāpieņem, ka dzīve ir dažāda – dienas ir atšķirīgas un gadīsies arī vairāk panašoties vai paēst ātrās ēdināšanas uzņēmumos, bet jāpūšas, lai ikdienā ģimene tomēr ēstu mājās un dažādus produktus.

PADZERTIES ŪDENI

Jau no mazotnes bērni jāradina dzert tīru ūdeni. Ja viņi būs pieraduši tikai pie saldinātiem dzērieniem, iemācīt dzert ūdeni būs ļoti grūti. Tas ir ļoti svarīgi normālai organisma darbībai. Savukārt ar saldinātajiem dzērieniem uzņemam pārāk daudz cukura, līdz ar to liekās kalorijas var novest pie liekā svara. Daudz cukura var radīt arī citas veselības problēmas un nevēlēšanos ēst ēdienu, un tas savukārt noved pie vitamīnu un minerālvielu deficīta. Saldie dzērieni ir ne tikai limonādes, bet arī sulas. Bērniem ar noslieci uz lieko svaru jāuzmanās arī ar mājās spiestu sulu – labāk apēst augli. Arī tēju vai kakao bērnam nevajag pārsaldināt.

Katrina Spulniece-Aišpure, uztura speciāliste

LAIKA PROGNOZE

Saule uzspīdēs biežāk

Šonedēļ spēcīgā un nokrišņiem bagātā ciklona ietekmē zem lielākoties apmākušamies debesīm varbūt nepamanījām, ka pirmdien beidzās solārā ziema. Brīvdienas solās būt patīkamākas un saulainākas – slapjais sniegs gaidāms tikai dažviet, bet būs dzestri.

Šis ir brīdis, kad Latvijā izjūt krasas klimata atšķirības: kamēr dienvidrietumos pie jūras sniega vairs nav (Liepājā ielas sausas) un temperatūra turas virs nulles, tikmēr austrumos turpina snigt un piesalt (Alūksnē otrdien fiksēta šajā ziemā biežākā sniega kārtā – 44 cm). Tādējādi sociālajos tīklos parādījās diskusija par meteoroloģiskās ziemas beigām. Vietnē Twitter meteorologs Jānis Trallis, atsaucoties uz Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informāciju, norādīja, ka meteoroloģiskais pavasaris nevar iestāties agrāk par 7. februāri. Savukārt LTV laika ziņu komentētājs Toms Bricis turpat iebilda, ka Liepājā tas sākās jau 30. decembrī. Jāatgādina, ka meteoroloģiskais pavasaris iestājas tad, kad piecas dienas pēc kārtas

gaisa temperatūra ir virs nulles. Janvārī un februārī arī rietumu piekrastē pa brīdim uznāca sals, iespējams, tāpēc pavasara atnākšana netika plaši ievērota, un atkal jāgaida, kad paies piecas siltas dienas.

Visticamāk, Liepājas pusē tas notiks jau šonedēļ, bet Vidzemes austrumos un Latgalē vēl būs auksti. Lai vai kā, neapstrīdams ir fakts, ka solārā ziema beigsies kā parasti 7. februārī, jo trīs tumšākie mēneši ir pagājuši. Par spīti klimata pārmaiņām saule savu gaitu nav mainījusi.

Viduskurzemē uz pavasari tik ātri vēl nevar cerēt: lai gan biežāk uzspīdēs saule un pūtīs rietumvējš, piekrastes siltums pie mums nenonāks, un brīvdienas būs dzestras. Naktī uz sestdienu temperatūra pat nokritīs līdz –4 grādiem, un dienā gaiss iesils tikai līdz +2. Svētdienas naktī mazliet zem nulles, bet arī dienā augstāk par +2 nebūs, Saldus pusē var snigt. Pirmdien būs +4, bet tad temperatūra atkal pazemināsies, otrdien jāreķinās ar slapjdraņķi.

Daina Tāfelberga